

FORVALTNINGSPLAN FOR BREIVOLL

STATLIG SIKRET FRILUFTSLIVSOMRÅDE MED REGIONAL VERDI

2024-2030

Ås kommune

Versjon 26.04.24

Godkjent av Akershus Fylkeskommune xx/xx- 2024

Vedtatt i Ås kommunestyre xx/xx- 2024

FORORD

Breivoll, gullkysten i Ås, er et statlig sikret friluftslivsområde med regional verdi. Området er lett tilgjengelig for mange. Med en stor befolkningsvekst i regionen, og med kunnskap om at nesten 90 % av befolkningen er svært eller ganske interessert i friluftsliv (Natur og miljøbarometeret 2017), kan det bli folksomt på Breivoll i årene framover!

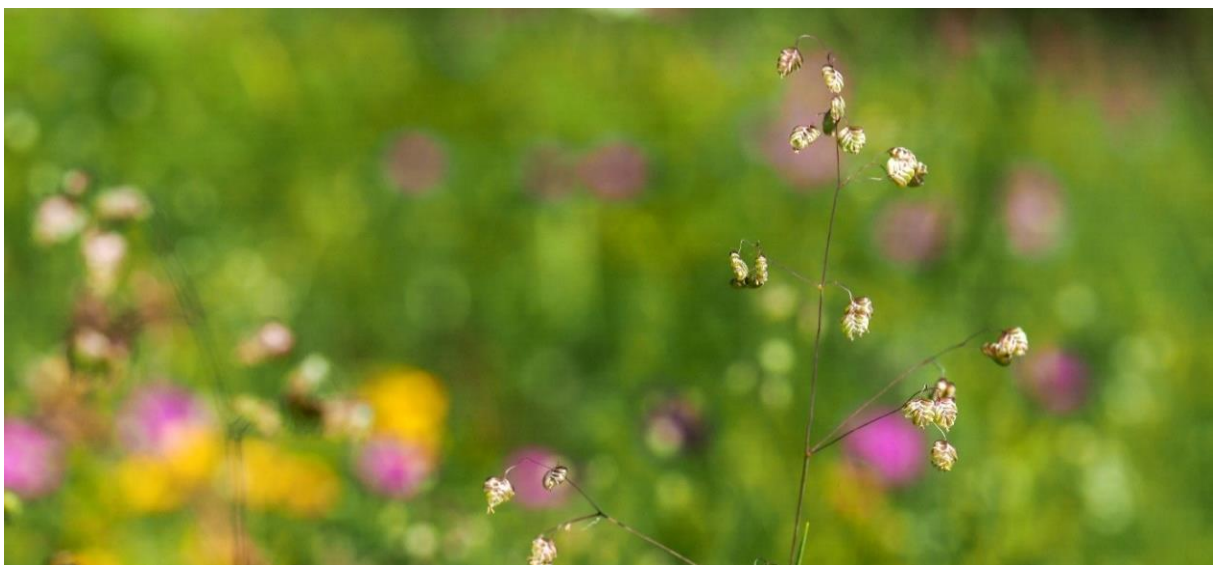
Ås kommune verdsetter Breivoll som et populært friluftslivsområde. Friluftsliv er glede, friluftsliv gir naturopplevelser for livet og friluftsliv er positivt for både kropp og sjel! For at området skal bestå som et attraktivt friluftslivsområde er det nødvendig med planmessig, kunnskapsbasert og bærekraftig forvaltning. For å få til dette er forvaltningsplanen et viktig verktøy.

I arbeidet med forvaltningsplanen har det stått sentralt å lage en plan med gode forvaltningsprinsipper og metodikk for soneinndeling av området. Planen skal kunne fungere som mal for andre statlig sikret friluftslivsområder med samme utfordringer som på Breivoll: intensiv bruk, mange ønsker om tilretteleggingstiltak, nye bygg, aktiviteter og arrangementer.

Forvaltningsplanen er utarbeidet av kommunen i samarbeid med Biofokus. Den bygger på Miljødirektoratets veiledere knyttet til forvaltning av statlig sikret friluftslivsområder (M-1985). Det har vært gjennomført workshops og involveringsmøter. Fylkeskommunen, DNT Oslo og Omegn og fagpersoner fra NMBU har gitt nyttige innspill i arbeidet. Miljødirektoratet har støttet arbeidet økonomisk.

Tusen takk til alle som har bidratt!

Ås, 26.04.2024

Figur 1 Med kjennskap til natur kommer vennskap til natur! Her illustrert med hjertegras (NT).

INNHold

Forord	2
KAPITELL 1: Innledning	5
Formål med forvaltningsplanen	5
Fakta om Ås kommune og kommunens statlig sikret friluftslivsområder	5
Fakta om Breivoll.....	6
Kommunens hovedmål med Breivoll som statlig sikret friluftslivsområde.....	7
Kommunens leieavtale med DNT Oslo og Omegn	7
KAPITTEL 2:	9
Nasjonale rammer og føringer for statlig sikret friluftslivsområder	9
Ansvar og roller	9
Bruk og aktiviteter	10
Forhåndsbestilling	10
Revisjon av planen.....	11
KAPITTEL 3:	12
Status og forvaltningsutfordringer	12
Brukshistorikk	12
Dagens bruk av området.....	13
Eksisterende bygg og anlegg i og utenfor tunområdet.....	13
Utfordringer knyttet til dagens og fremtidig bruk	16
Ferdsselsårer.....	17
Universell tilrettelegging	19
Atkomst til Breivoll.....	21
Naturverdier og arts mangfold.....	22
Kulturminner og historikk.....	25
KAPITELL 4: Besøksstrategi	26
fem forvaltningssoner.....	26
Bevaringsstrategier for naturverdier og kulturminner.....	29

1. Tilrettelegging skal skje på naturens premisser	29
2. Eksisterende naturverdier og kulturminner skal bevares	30
3. Det skal jobbes for å øke naturkvalitetene på Breivoll, også i de områdene med mindre naturverdier.....	31
4. Kunnskapsgrunnlaget for naturverdiene skal være godt og oppdatert for å sikre gode forvaltningsavgjørelser.....	32
5. Det skal føres arealstatisikk over bevaringsarealet	32
Strategier for bruk av breivoll	32
Bruk av anlegg og bygninger.....	32
Forhåndsbestilling av anlegg/bygninger utenfor tunområdet.....	33
Avgifter, inntekter og næringsvirksomhet.....	34
Atkomst, parkering og trafikkavvikling.....	34
Informasjonsstrategi	35
KAPITTEL 5:	36
Kriterier for friluftslivsbruk og -arrangementer.....	36
KRITERIUM 1: Friluftslivsbruk, aktiviteter og arrangementer skal være i tråd med formålet for området	37
KRITERIUM 2: Følg friluftsloven, ta hensyn natur- og kulturverdier, og andre brukere av området	37
KRITERIUM 3: Vanlig friluftslivsbruk trenger ikke tillatelse fra kommunen eller andre.....	37
KRITERIUM 4: Friluftslivsaktiviteter og -arrangementer som ikke defineres som vanlig friluftslivsbruk, er meldepliktige eller søknadspliktige.....	38
KAPITELL 6:	40
Oppfølging og revidering av forvaltningsplanen.....	40
KAPITELL 7: Nye tiltak	41
KAPITELL 8	44
Driftsplan	44
KAPITELL 9:	45
Nyttig informasjon	45
Referanser	46

KAPITELL 1: INNLEDNING

FORMÅL MED FORVALTNINGSPLANEN

Formålet med forvaltningsplanen er å bidra til:

- at kommunen og kommunens samarbeidspartnere skal utføre kunnskapsbasert og forutsigbar forvaltning og drift av Breivoll som et statlig sikret friluftslivsområde.
- å opprettholde opplevelseskvalitetene i området og gjøre det attraktivt for allmennhetens friluftsliv, både i et kortsiktig- og langsiktig perspektiv.
- at bruk og tilretteleggingstiltak gjennomføres i tråd med naturmangfoldloven og kulturminneloven.

Forvaltningsplanen:

- setter rammer og gir retningslinjer for friluftslivsaktiviteter og friluftslivsarrangementer. Det skal sikres en balansert avveining mellom bruk og ivaretagelse av natur- og kulturkvalitetene.
- er et dokument for forvaltningsmyndigheter og alle som jobber med forvaltning og drift av området. Alle kommunens samarbeidspartnere som har aktiviteter eller virksomhet i området, plikter å sette seg inn i forvaltningsplanen og følge den.
- legger føringer for andre planer på Breivoll, som tematiske skjøtelsesplaner, kommunens egen driftsplan for Breivoll og kommunens budsjett og økonomiplan.

FAKTA OM ÅS KOMMUNE OG KOMMUNENS STATLIG SIKRET FRILUFTSLIVSOMRÅDER

Ås kommune ligger sentralt i Follo langs Follobanen mellom Oslo og Moss. Kommunen har om lag 22.000 innbyggere (2023) og er en kommune hvor folketallet er i vekst. Norges miljø- og biovitenskapelige universitet er lokalisert i Ås.

Kommunen har seks statlig sikret friluftslivsområder. Breivoll er det største og det mest brukte av områdene.

Tabell 1 Breivoll er et av seks statlig sikret friluftsområder i Ås kommune.

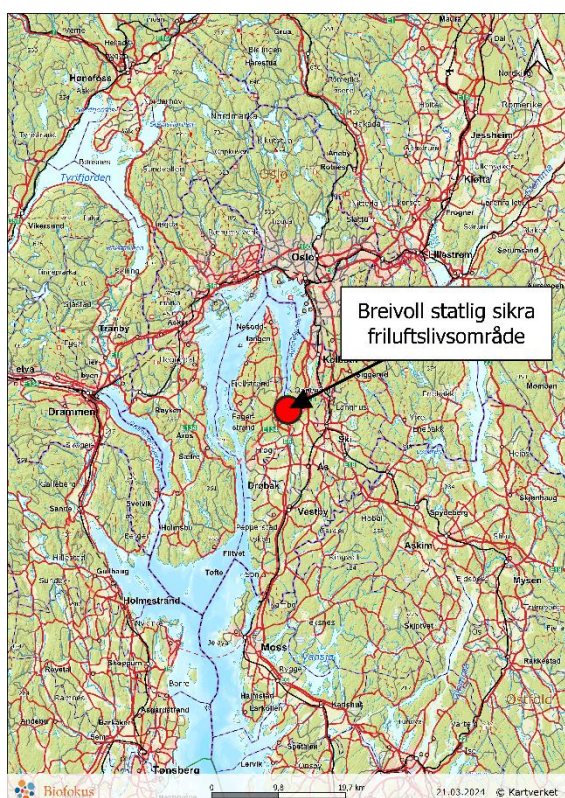
Områdenavn	ID i naturbase	Areal (daa)	Gnr/Bnr
Breivoll	FS00001050	369,6	113/30 og 113/2
Kinnsåsen	FS00010193	40,2	40/13
Stranda/Årungen	FS00000985	5,0	40/3 (1993)
Berg gård/Årungen	FS00000986	31,2	38/3

Forvaltningsplan for Breivoll statlig sikret friluftsområde

Nordre Stuene, Nøstvedt	FS00000983	172,8	107/7
Tangen, Gjersjøen	FS00000984	2,9	109/4

FAKTA OM BREIVOLL

Breivoll ligger på østsiden, innerst i Bunnefjorden som en del av Oslofjorden. Landskapet på Breivoll friluftsområde er variert med mange ulike naturkvaliteter: plenarealer, flere ulike skogtyper, strand, svaberg, slåttemark, mange eiketrær og flere kulturminner. Disse kvalitetene sammen med nettverket av veier, stier og mange tilretteleggingstiltak gjør området til et verdifullt friluftslivsområde for befolkningen i hele regionen. Deler av området er godt tilrettelagt for alle, uansett funksjonsnivå.

Figur 2 Geografisk plassering av Breivoll (venstre) ved Oslofjorden og områdeavgrænsning for Breivoll statlig sikret friluftslivsområde til høyre (Norge i bilder, 2024).

Tabell 2 Faktaopplysninger om Breivoll statlig sikret friluftslivsområde.

Gnr/bnr	113/30 og 113/2
Grunneier	Ås kommune. Det er en tinglyst heftelse på Breivoll som sier at området ikke kan brukes til annet enn friluftslivsformål for allmennheten uten samtykke fra Miljødirektoratet.
Statlig sikring	1969
Totalt areal	369,6 daa

Reguleringsplan	R-233 Reguleringsplan for Breivoll, vedtatt 03.02.2010.
Statlige planretningslinjer	Området ligger innenfor 100 meters beltet langs sjøen og omfattes av statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen.
Reguleringsformål (kommuneplan)	LNRF-areal, friområde offentlig formål, offentlig eller privat tjenesteyting
Hensynsone (kommuneplan)	Hele området: Hensyn friluftsliv (H530_5) Størstedelen av området: Bevaring naturmiljø (H560_1)
FS nr. naturbase:	FS00001050
Verdi i friluftslivskartlegging	Svært viktig friluftslivsområde Brukergruppe: regionalt
Ansvar for forvaltning og drift	Ås kommune Kommunen inngikk i 2019 leieavtale for 35 år med DNT Oslo og Omegn for deler av eiendommen. I leieavtalen beskrives DNT Oslo og Omegns ansvar for forvaltning og drift av leieområdet og andre forhold

KOMMUNENS HOVEDMÅL MED BREIVOLL SOM STATLIG SIKRET FRILUFTSLIVSOMRÅDE

Ås kommune har som hovedmål at Breivoll skal være et attraktivt, åpent og tilgjengelig friluftslivsområde for kommunens og regionens befolkning.

DNT Oslo og Omegn hovedmålsetning for Breivoll er å skape den største og mest inkluderende friluftslivsarenaen på Østlandet med spennende og varierte friluftslivsaktiviteter, overnatting og serveringstilbud for barn, ungdom, voksne og seniorer. Gjennom de ulike tilbudene ønsker DNT Oslo og Omegn å skape naturopplevelser for livet. Stedet skal bidra til å ivareta og videreføre vår norske friluftsliv-, natur – og kulturarv.

Ås kommune støtter denne hovedmålsetningen og ønsker et tett og godt samarbeid med DNT Oslo og Omegn på Breivoll.

KOMMUNENS LEIEAVTALE MED DNT OSLO OG OMEGN

Ås kommune inngikk 19. mai 2019 en langsiktig leieavtale med DNT Oslo og Omegn. Avtalen er under revisjon.

Avtalen beskriver partenes ansvar, plikter og rettigheter angående leieforholdet.

Avtalen gjelder tunområdet (rødt), lekeplassen (grønt) og DNT gjesteparkering (turkis). Dette utgjør 12.219 m² av gnr. 113 bnr. 2 med påstående bygninger. I tillegg gjelder avtalen kajakknauset og 2 gapahuker utenfor leieområdet, se kart s. 42.

KAPITTEL 2:

NASJONALE RAMMER OG FØRINGER FOR STATLIG SIKRET FRILUFTSLIVSOMRÅDER

Formålet med statlig sikret friluftslivsområder er å sikre allmennhetens friluftslivsutøvelse. Det innebærer at de skal være åpne og tilgjengelige for alle. Områdene skal være attraktive arenaer for ulike friluftslivsaktiviteter. Friluftsliv er definert som:

«Opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse».

Statlig sikring av friluftslivsområder ivaretar og forvalter spesielt verdifulle friluftslivsområder slik at de består som allment tilgjengelige områder for dagens og framtidige generasjoner. Det skal tas hensyn til viktige natur-, kultur- og landskapsverdier. Prinsippene i naturmangfoldloven og kulturminneloven skal legges til grunn for forvaltningen og vurdering av nye tiltak i området.

Staten, ved Miljødirektoratet, har siden 1950-tallet bidratt til å sikre over 2400 friluftslivsområder i hele Norge. Uten statlig sikring ville mange av disse områdene vært nedbygd, ikke tilrettelagt eller på annen måte vært lite tilgjengelig for allmennheten. Ved statlig sikring går sentrale og lokale myndigheter sammen om å skaffe seg råderett over friluftslivsområder. I de statlig sikret friluftslivsområdene har staten styrings- eller medbestemmelsesrett enten gjennom eiendomsrett eller tinglyst erklæring om bruk av områdene til friluftslivsformål. Kommunene kan søke Miljødirektoratet om økonomisk støtte til kjøp av områdene og tilretteleggingstiltak i områdene som bedrer allmennhetens opplevelse av områdene.

ANSVAR OG ROLLER

I forvaltningen av statlig sikret friluftslivsområder er oppgavene fordelt mellom Miljødirektoratet, som øverste forvaltningsmyndighet, fylkeskommunen og kommunen.

Kommunen har ansvar for å utarbeide forvaltningsplan. Fylkeskommunen godkjenner forvaltningsplanen, i rollen som representant for staten, som er rettighetshaver og/eller grunneier. Fylkeskommunen gir sin godkjenning av forvaltningsplanen under forutsetning av at:

- tiltakene er kartfestet og i tråd med formålet for sikringen
- tiltakene utføres på en naturvennlig måte
- tiltakene er ikke i strid med hensyn som bør tas til naturverdier og kulturminner i friluftslivsområdet

- forvaltningsplanen er i tråd med Miljødirektoratets veiledere for forvaltning av statlig sikret friluftslivsområder: [M-1985](#)

En godkjent forvaltningsplan er å regne som en godkjenning fra rettighetshaver for at planlagte tiltak kan gjennomføres, forutsatt at alle andre nødvendige tillatelser etter relevant lovverk er innhentet.

Tiltaksdelen i forvaltningsplanen danner grunnlag for å søke støtte fra offentlige tilskuddsordninger.

Gjennom sikringsprosessen har kommunen forpliktet seg til å følge de nasjonale retningslinjene for forvaltningen av området. Dette innebærer at kommunen har ansvar for:

- Drift og tilsyn av området
- Tilrettelegging av området for allmennhetens bruk
- Vedlikehold av eksisterende tilretteleggingstiltak i området
- Skjøtsel i området, der prinsippene i naturmangfoldloven skal følges
- Drift og vedlikehold av bygg og anlegg på området
- Oppfølging av ulovligheter i området
- Informasjonstiltak i området
- Organisere økonomiske forhold i området
- Bekoste normale driftsutgifter som påløper for området
- Utarbeide forvaltningsplan for området
- Kvalitetssjekke friluftslivsmodulen i Naturbase
- Forberede forvaltningsavgjørelser som ligger til fylkeskommunen eller Miljødirektoratet

BRUK OG AKTIVITETER

I de statlig sikret friluftslivsområdene skal aktiviteter, arrangementer og tilretteleggingstiltak være i tråd med og støtte oppunder formålet med sikringen av området. Aktivitetene skal ikke vanskeliggjøre allmennhetens bruk av området, virke privatiserende eller ekskluderende.

Skal hele eller deler av et statlig sikret friluftslivsområde sperres av for allmenheten eller brukes til aktiviteter og arrangementer som ikke defineres som friluftslivsaktiviteter, må det aktuelle området omdisponeres midlertidig i den aktuelle perioden.

I enkelte tilfeller, som ved bygging av nødvendig infrastruktur, kan det søkes om varig omdisponering. Dette omtales i veileder M-1985. Midlertidig omdisponering omtales i kapittel 5 i denne forvaltningsplanen.

FORHÅNDSBESTILLING

Bruk og aktiviteter som krever forhåndsbestilling er i utgangspunktet ikke tillatt i statlig sikret friluftslivsområder, da slike løsninger lett kan komme i konflikt med det overordnede prinsippet om at områdene skal være åpne, gratis å bruke og tilgjengelig for alle. Som ellers i friluftslivsområder gjelder allemannsretten med

Forvaltningsplan for Breivoll statlig sikret friluftsområde

førstemann til mølla prinsippet. I områder med svært mye besøk, eller hvor det er et særskilt behov for forutsigbarhet for brukere, kan det unntaksvis gis samtykke til midlertidige forhåndsbestillingsløsninger som et regulerende tiltak.

REVISJON AV PLANEN

Forvaltningsplanen må revideres før gyldighetsperioden for planen utløper. Slik reviderer kommunen:

- Revidere i tråd med nye føringer og regler
- Revidere hvis ny kunnskap
- Ta gjennomførte tiltak ut av tiltaksdelen
- Ta inn nye tiltak i tiltaksdelen
- Overføre tiltak som ikke er gjennomført i utløpt planperiode til revidert plan

Figur 3 Breivoll er et yndig besøksmål for badegjester i regionen.

KAPITTEL 3:

STATUS OG FORVALTNINGSUTFORDRINGER

I dette kapittelet beskrives dagens status på Breivoll og utfordringer knyttet til forvaltningen av området. Utfordringene følges opp i kapittel 4 og 5.

BRUKSHISTORIKK

Breivoll gård er fra middelalderen, og hovedbygningen er trolig oppført mot slutten av 1800-tallet. Gården har skiftet eiere flere ganger og har også vært ødegård i perioder. Siste private eier, Aase Nørbech Alfsen, solgte eiendommen Breivoll til Ås kommune i 1965 og 1967. I 1969 ble Breivoll sikret som et statlig sikret friluftsområde. Gården har blitt leid ut til flere leietakere. Terje Vigerust drev Barnas gård med leirskole på 1970-tallet. I 1983 overtok Nansen-stiftelsen, og i 1998 overtok Brunstad Kristelige menighet leiekontrakten. Fra 2019 har I gården vært leid ut til DNT Oslo og Omegn. Bygningene på Breivoll er ikke fredete, men for hovedbygningen og stabburet er vesentlige endringer meldepliktige etter kulturminneloven § 25.

Det er lang tradisjon for friluftslivsaktiviteter og arrangementer på Breivoll. Området har helt siden det ble kjøpt av kommunen vært mye brukt til et mangfold av friluftslivsaktiviteter. Området brukes fortsatt mest i sommerhalvåret. Sosialt samvær med lek og friluftslivsaktiviteter på de store plenområdene, ballspill, bading og turgåing er populære aktiviteter. På 70-tallet var det mye fiske i fjorden ved Breivoll, både fra land og på isen. Noen fisker fremdeles, men det er nå færre fisk i fjorden enn tidligere.

Området har lang tradisjon som arena for friluftslivsaktiviteter, uteundervisning og friluftslivsarrangementer for grupper fra skoleklasser, idrettslag, speideren og andre frivillige lag og foreninger.

St. Hans feiringen på Breivoll har vært en begivenhet siden 70-tallet. De senere årene har *Breivolls venner* vært hovedarrangør.

Figur 4 Åpning av Breivoll ved inngåelse av avtale med DNT Oslo og Omegn i 2019.

Breivoll har også vært en attraktiv arena for noen typer idrettsarrangementer, blant annet orienteringsløp og turmarsjer.

Fram til 2019, da DNT Oslo og Omegn overtok som leietaker av Breivoll gård, var det hovedsakelig den sørligste delen av området som ble mest brukt av allmenheten. Etter 2019 har bruken av området økt, spesielt i den nordligste delen.

DAGENS BRUK AV OMRÅDET

Breivoll er et godt tilrettelagt område for et mangfold av friluftslivsaktiviteter og arrangementer for ulike grupper. De fleste av tiltakene som tilrettelegger for friluftsliv finnes i området vest for Breivollveien og rundt tunet på Breivoll gård. Andre deler av området er mindre tilrettelagt. I et område som Breivoll er det viktig at det blir tilrettelagt for både større gruppers behov og behovene til de som vil oppleve naturens stillhet og ro. Kommunen har vært opptatt av å differensiere tilretteleggingen for å ivareta ulike behov. Dette videreføres og beskrives i kapittel 4 om forvaltningssonene, og følges opp i kapittel 7 Nye tiltak.

På Breivoll gård tilbyr DNT Oslo og Omegn ulike overnattingsmuligheter, arrangementer for grupper, kajakkutleie, utleie av møterom og selskapslokaler med servering. I hovedhuset er det turcafe. I feriene er det ofte aktiviteter for barnefamilier.

DNT Oslo og Omegn har lagt til rette for at det har blitt flere åpne friluftslivsaktiviteter og -arrangementer på Breivoll, som «Kom deg ut-dagen», Barnas Turlag-turer og ulike åpne fellesturer. Stedet brukes også aktivt til kurs og aktiviteter for DNT Oslo og Omegns turledere og dugnadsgrupper. DNT Oslo og Omegn har lagt til rette for kajakkpadling på Breivoll med eget kajakknaust, utlånsordning for kajaker og en rekke kajakkpadlekurs. Dette har ført til en positiv øking i kajakkaktiviteten i området.

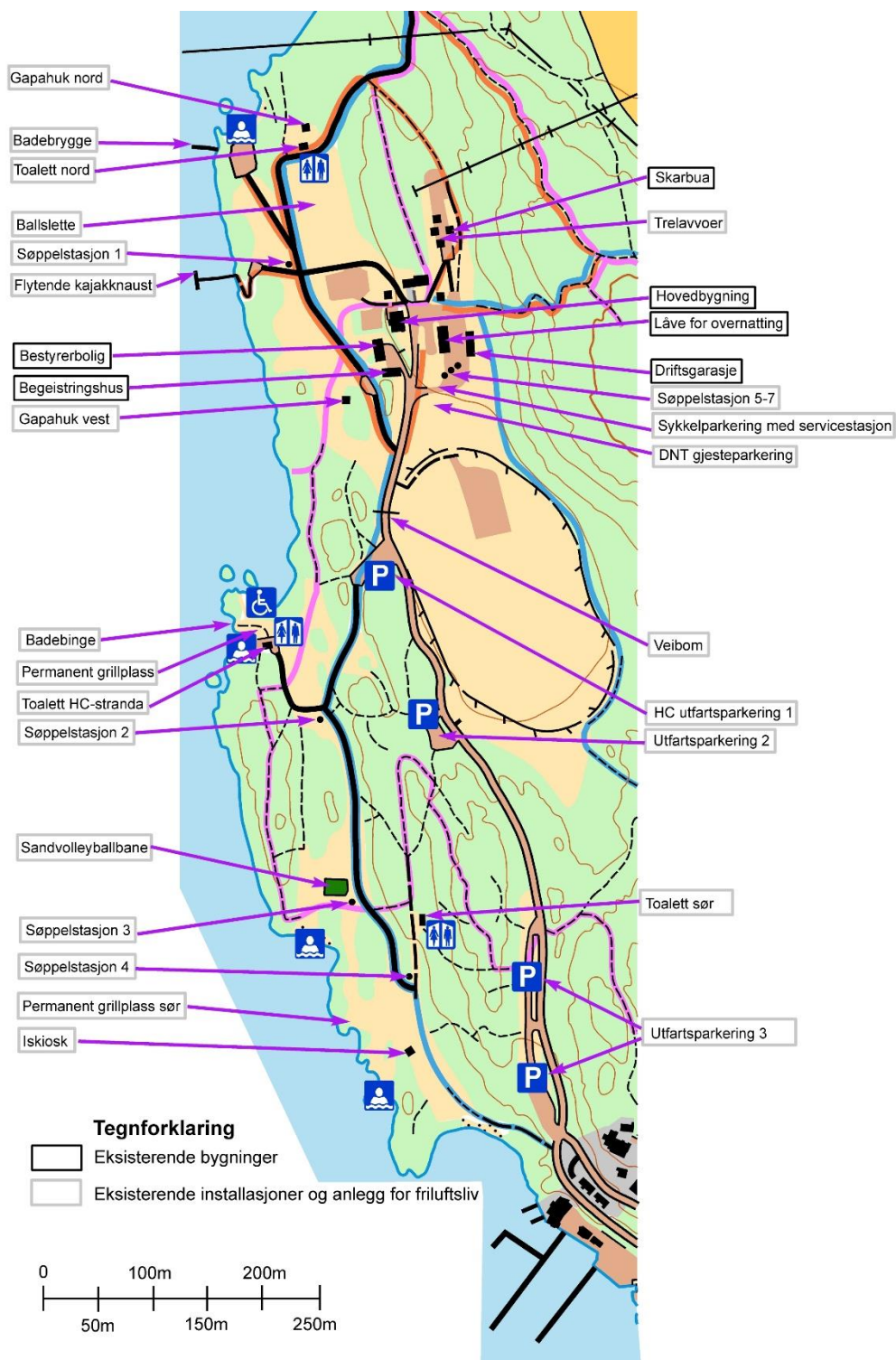
EKSISTERENDE BYGG OG ANLEGG I OG UTENFOR TUNOMRÅDET

På Breivoll er det mange fysiske installasjoner og anlegg som er med på å gjøre området tilgjengelig, attraktivt og velegnet for ulike former for friluftslivsaktiviteter. DNT Oslo og Omegn har bygd flere installasjoner og anlegg siden de inngikk leieavtalen med kommunen i 2019.

Bygningene i tunområdet har siden kommunen kjøpte Breivoll vært utleid til eksterne drivere. Alle bygningene inngår nå i leieavtalen med DNT Oslo og Omegn. De har oppgradert flere av bygningene både teknisk, funksjonsmessig og estetisk. I tillegg er det oppført to nye bygg: Sovelåve og Begeistringens hus.

Kartet i figur 5 viser alle eksisterende bygg og anlegg på Breivoll statlig sikret friluftslivsområde.

Tabell 3 viser oversikt over eksisterende bygg og anlegg **utenfor** tunområdet. Tabell 4 viser oversikt over eksisterende bygg og anlegg **i tunområdet**.

Figur 5 Kart over eksisterende tiltak, både i tunområdet og utenfor tunområdet, samt stier og turveier.

Tabell 5 Oversikt over eksisterende bygg og anlegg utenfor tunområdet på Breivoll statlig sikret friluftslivsområde.

Navn på bygg	Byggeår	Funksjon	Ansvarlig for drift og vedlikehold
Gapahuk 1, nordre strand	Ny 2022	Utendørs møteplass. Universelt utformet.	DNT Oslo og Omegn
Gapahuk 2, vest for tunområdet	Ny 2023	Utendørs møteplass. Universelt utformet.	DNT Oslo og Omegn
Flytende kajakkaust. Bygd på eksisterende badebrygge.	Ny 2022	Lagring av kajaker mv. Inn/utstigning av kajaker. Bading. Universelt utformet.	DNT Oslo og Omegn
Bade/flytebrygge nord	Eldre	Badebrygge	Ås kommune
Toalett nord	2019	Toalett (åpent påske-okt)	Ås kommune
Toalett HC- stranda	2017	Toalett (åpent påske-okt)	Ås kommune
Toalett sør i skogen	2016	Toalett (åpent påske-okt)	Ås kommune
Badebinge HC - stranda	2020	UU bademulighet	Ås kommune
Permanent grillplass HC strand	2018?	Møteplass	Ås kommune
Permanent grillplass sør	2018?	Møteplass	Ås kommune
Sandvolleyballbane	2017?	Fysisk aktivitet	Ås kommune
Korps-iskiosk	2016	Sommerkiosk	Nordby skolekorps
Sykkelparkering med servicestasjon	2022	Sykkeltilrettelegging	DNT Oslo og Omegn
Søppelstasjon 1-4	2022	Søppelhåndtering	Ås kommune
Ballslette nord for tunområde			Ås kommune
Lekeplass vest for tuneområdet		Møteplass for barn Fysisk aktivitet	DNT Oslo og Omegn
Veibom	2020	Hindre motorisert ferdsel i området	DNT Oslo og Omegn
Stupebrett, odde i sør	2020		Ås kommune
Utfartsparkering P2 og P3		Utfartsparkering	Ås kommune
Utfartsparkering P1		Utfartsparkering med HC plasser	Ås kommune
Parkeringsplass P4		Parkering for ansatte og overnattingsgjester	DNT Oslo og Omegn

Tabell 6 Oversikt over eksisterende bygg og anlegg i tunområdet på Breivoll statlig sikret friluftslivsområde.

Navn på bygg	Status	Funksjon	Ansvarlig for drift og vedlikehold
Hovedbygning	Totalrenovert 2020-21	Serveringslokaler Møte- og kontorrom Storkjøkken	DNT Oslo og Omegn
Drengestua	Totalrenovering pågår	Storkjøkken Møterom	DNT Oslo og Omegn
Stabbur	I planfase	Uavklart, mulig lager/møterom	DNT Oslo og Omegn
Bestyrerbolig	Mindre oppussingsprosjekter	Bolig for bestyrer	DNT Oslo og Omegn
Begeistringens hus	Ny 2023	Møterom Aktivitetsrom Selvbetjeningskjøkken	Breivolls venner DNT Oslo og Omegn
Låve for overnatting	Ny 2023	Innendørs overnatting Sanitæravdeling Lager Oppholds- og møterom UU toalett (åpent 7-23)	DNT Oslo og Omegn
Skarbua	Uavklart	Uavklart	DNT Oslo og Omegn
Trelavvoer	Oppført i 2020	Utendørs møteplass. Planlagt erstattet av koiesirkel	DNT Oslo og Omegn
Driftsgarasje	Ny 2023	Lagring av driftsutstyr	DNT Oslo og Omegn /Ås kommune
Søppelstasjon 5-7	2022	Søppelhåndtering for drift av Breivoll gård	DNT Oslo og Omegn /Ås kommune

Utfordringer knyttet til dagens og fremtidig bruk

Med stor befolkningsvekst i kommunen og regionen, forventes det en økt ferdsel og bruk av Breivoll statlig sikret friluftslivsområde. Deltakerantallet på ulike arrangementer forventes blir høyere, og arrangementene kan trolig bli mer omfattende med et økt ønske om mer organisering og tilrettelegging. Dette kan føre til et økt behov for tilrettelegging, midlertidig eller permanent. Dette kan igjen gi både positiv og negativ virkning for opplevelseskvalitetene til de besøkende. Økte bruk kan gi en rekke forvaltningsutfordringer som utfordrer både formålet og rammene for dagens forvaltning av statlig sikret friluftslivsområder (jfr. veileder M- 1985) og naturens tålegrenser på Breivoll.

Grunnlaget for forvaltningen av Breivoll, er at Breivoll skal være et åpent, allment tilgjengelig friluftslivsområde både i dag og for kommende generasjoner. Vanlig friluftslivsbruk er, og skal videreføres som den mest sentrale aktiviteten. I besøksstrategien og kriteriene for friluftslivsbruk og -arrangementer er det viktig å ivareta både tradisjonell og ny bruk, og legge til rette for positiv videreføring og videreutvikling.

FERDSELSÅRER

Det er en rekke merkede og skilte ferdsselsårer for fotturer i Breivollområdet. Standarden på turveiene og ferdsselsårene varierer.

Kyststien er en merket og skiltet turvei med minimum 1,5 meters bredde og fast dekke. Kyststien er godt egnert for både gående og rullende. Unntak er bakken ned fra Breivollveien i sør. Denne er bratt, smal og ofte utsatt for erosjon ved mye nedbør. Det har vært utført en rekke forsøk på å utbedre denne bakken, men uten varige effekter.

De **blåmerkede turstiene** er skiltet og merket. De holder standard som terrengturstier. Gjennom prosjektet «Alle veier fører til Breivoll» er det skiltet og merket en rekke blåstier som fører til og fra Breivoll. Det er også satt opp kartplakater (med henvisning til hvor du er på kartet) i sentrale stikryss.

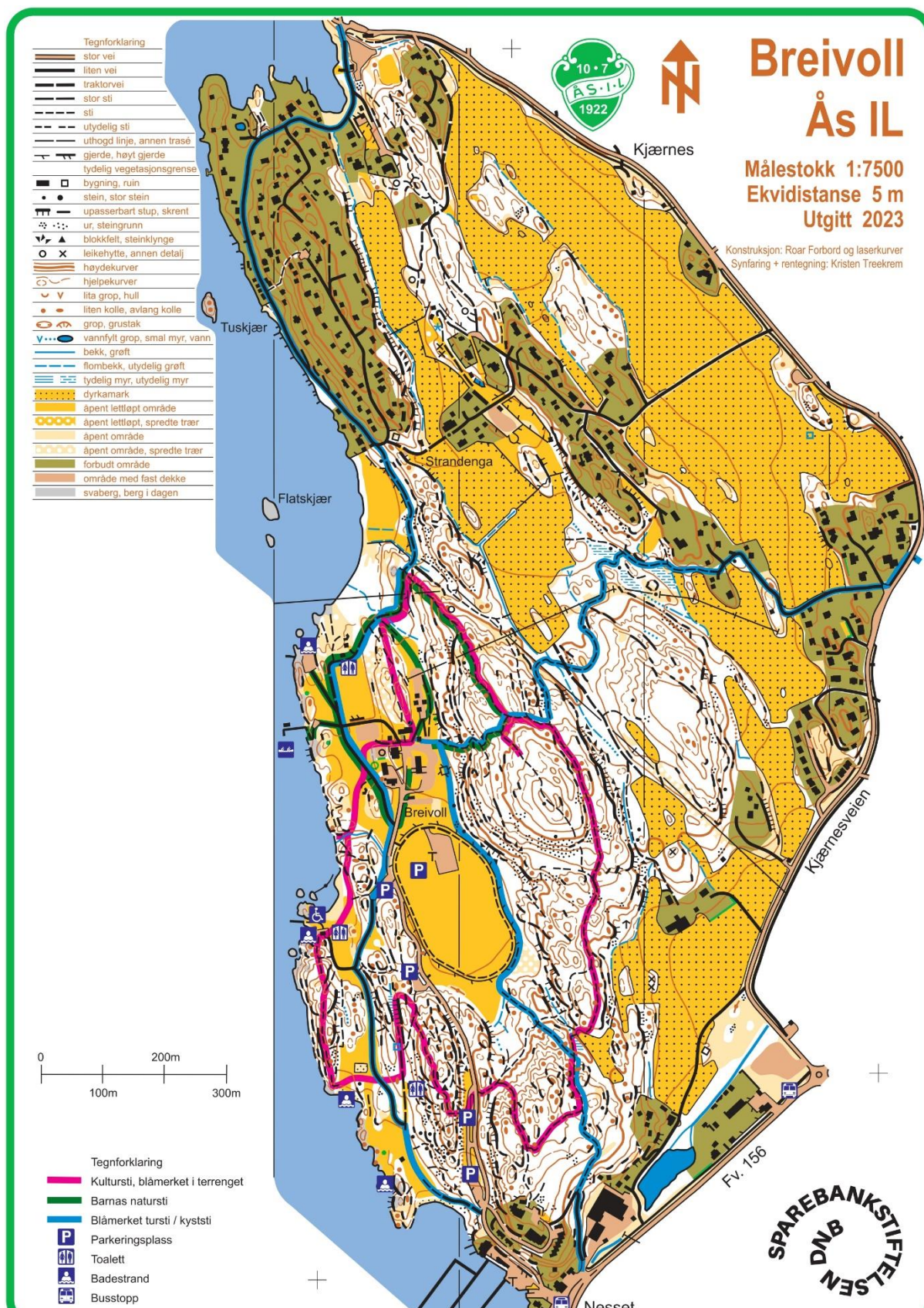
Breivollrunden er en merket og skiltet kultur- og opplevelsessti på 3 km, med informasjonstavler underveis.

Barnas natursti er en rundtur ved Breivoll Gård på 1 km.

Det er anbefalte **padleruter** både på østsiden og vestsiden av Bunnefjorden langs fastlandet. Disse er ikke skiltet eller merket.

DNT Oslo og Omegn og Ås Turlag er ansvarlige for skilting og merking på Breivoll. Ås kommune drifter kyststien som går gjennom området. I vintersesonger med gode snøforhold kjører Kjærnes Vel opp skiløyper ved Breivoll. I kalde vinterperioder hender det at Bunnefjorden blir en sikker naturisbane.

Med dagens besøkstall på Breivoll kanalisere stiene og turveiene ferdsselen på en god måte. Tilkomsten til friluftslivsområde helt i sør fra utfartsparkeringsplassen er en utfordring. Utbedringer her er beskrevet i tiltaksdelen i kapittel 7.

Figur 6 Kart over merka stier på Breivoll og omegn. Kartet er fra Ås I.L.

UNIVERSELL TILRETTELEGGING

Breivoll skal være et tilgjengelig friluftslivsområde for flest mulig brukergrupper. Det er gjort gjennomført flere tiltak for å øke tilgjengeligheten for personer med nedsatt funksjonsevne.

Per i dag er det fire toaletter med universelt utformede toalett i området, én universelt utformet badebenge samt HC-parkeringsplasser. Bygningene på tunområdet er universelt utformet i tråd med regelverket. Flere av ferdselsårene er tilrettelagt for rullestolbrukere, se kart.

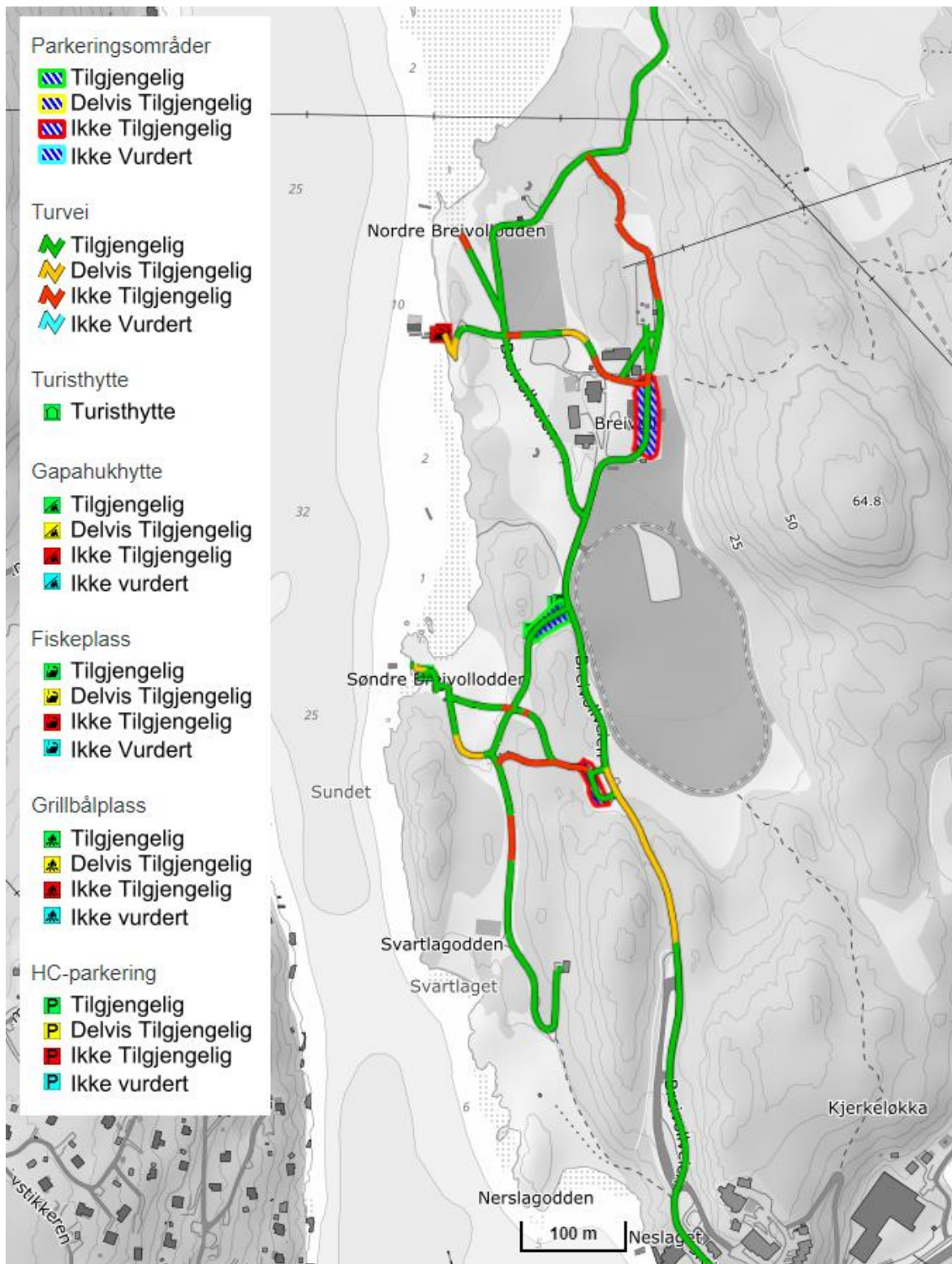
DNT Oslo og Omegn er med i et større DNT-prosjekt som har som mål å legge bedre til rette for personer med funksjonsnedsettelse. Breivoll er valgt ut som et område for denne satsingen.

En forvaltningsutfordring er å øke tilgjengeligheten for ulike brukergrupper uten å forringe naturen eller redusere opplevelseskvaliteten. Det er hensiktsmessig å ha ulik tilretteleggingsgrad for ulike områder, slik at en kan ivareta ulike hensyn.

I [Norgeskart](#) finnes det en oversikt over hvilke ferdselsåre og andre tilretteleggingstiltak på Breivoll som til enhver tid tilfredsstiller kravene for universell utforming. Se kart på neste side.

Figur 7 Søndre Breivollodden er blant de mest UU-tilrettelagte områdene på Breivoll. Her er det asfaltert gangveg, HC-toalett og badebenge. Gangvegen fører til HC-parkering ovenfor (ikke avbildet).

Ny versjon er under utarbeidelse – dette kartet er ikke korrekt. Det er bl.a nytt HC toalett på tunet

ATKOMST TIL BREIVOLL

Det er lett å komme til Breivoll fra hele regionen både med bil, buss, sykkel eller til fots.

Med kollektiv transport:

Nærmeste kollektivknutepunkt er Nesset ved Fv156 rett sør for området. Regionbussene som stopper på Nesset er 570 (Vinterbro-Nesoddtangen), 505 (Drøbak-Oslo) og 500N (Drøbak-Nesset-Oslo). Ellers stopper skolebussene 1431 (Kjærnes-Nordby skole) og 1571 (Ski - Vinterbro - Frogn videregående skole) på Nesset. Se Ruter for rutetabeller og linjekart.

Med bil:

Mange kjører bilen til Breivoll, og parkerer på en av utfartsparkeringsplassene på området. Atkomsten med bil er via Fv156 til Nesset sør for området. Det er fire eksisterende tilrettelagte parkeringsområder på Breivoll, se kart (Figur 15). C1 (Figur 15) viser parkeringsplass på et område som er regulert til parkering. Travbanen og området sør for travbanen har fungert som reserveparkeringsområder på dager med meget stor aktivitet på Breivoll. Områdene er ikke regulert til parkering.

Nasjonal sykkelrute nr. 1 går forbi Nesset. Herfra er det bare 300 meter inn til Breivoll. Ved Breivoll gård er det egen sykkelparkering og sykkelservicestasjon. Det er ikke sykkelvei langs Breivollveien.

Til fots:

Det er merket og skiltet stier og turveier inn mot Breivoll fra alle kanter i regi av prosjektet «Alle veier fører til Breivoll». Det er ikke gangvei langs Breivollveien.

Med kajakk eller båt:

Det er mulighet for å legge til brygge eller gå i land på strendene med robåt og kajakk.

Utfordringer med adkomst til Breivoll:

Hovedutfordringen for de fleste som skal til Breivoll i høysesongen er den uoversiktlige og kaotiske trafikksituasjonen på Nesset både med tanke på trafikkavvikling og sikkerhet, særlig for gående og syklende. Årsaken er et uoversiktlig veibilde og kryss, uorganisert parkering, busstopp, mye besøkt kiosk og ulik varehandel. Gjennom samme område krysser gang- og sykkelrute og kyststien. Alle med stor trafikk.

De fleste som ankommer Breivoll passerer Nesset, og dette er en hovedutfordring. Kommunen jobber sammen med andre myndigheter for å få på plass en fremtidig helhetlig løsning for trygg trafikkavvikling. Nesset er ikke en del av denne forvaltningsplanen, men omtales likevel siden trafikkutfordringene på Nesset oppleves om en av de største hovedutfordringene for både dagen bruk og videre utvikling av Breivoll som friluftslivsområde.

Forvaltningsplan for Breivoll statlig sikret friluftsområde

NATURVERDIER OG ARTSMANGFOLD

Landskapet på Breivoll friluftsområde er variert og består hovedsakelig av plenarealer, flere ulike skogtyper, strand, grunnlendt mark, slåttemark og et høyt antall grove eiketrær.

Det er registrert et stort mangfold av naturtyper på Breivoll, både ved gammel (DN-13) og ny (MI) metodikk (Figur 8). Områder med registrerte naturtyper inneholder i all hovedsak sårbar, sjelden og verdifull natur, og er levesteder for mange ulike arter. Av utvalgte naturtyper, naturtyper det skal tas spesielt hensyn til, er det et høyt antall hule eiker, spesielt i vestlige, kulturbetingete delen av Breivoll, mens det i nord er bevart en slåttemark med spredt tresetting.

Det varierte landskapet i indre Oslofjord skaper et mangfold av levesteder for dyr, planter og sopp. På Breivoll er det registrert hele 2767 observasjoner av slike organismer (Artsdatabanken og GBIF Norge, 2024). Med 1075 unike arter registrert er Breivoll friluftsområde rikt på biologisk mangfold. Flere av artene vi finner på Breivoll er oppført på den norske rødlista, noe som betyr at populasjonene deres minker kraftig eller allerede er små, som oftest fordi vi endrer leveområdene deres gjennom utbygginger og skogbruk. En kunnskapsbasert og naturvennlig forvaltning av Breivoll innebærer å ta vare på leveområdene til disse artene lokalt, slik at situasjonen ikke forverrer seg nasjonalt.

Mange av rødlisteartene på Breivoll er knyttet til et kulturlandskap med engvegetasjon og hule eiker, spesielt gjelder dette karplanter,

Forvaltningsplan for Breivoll statlig sikret friluftsområde

Norsk rødliste for arter 2021 er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut fra Norge. Artene er kategorisert etter faren for å dø ut:

CR: Kritisk truet (Critically Endangered)
EN: Sterkt truet (Endangered)
VU: Sårbar (Vulnerable)
NT: Nær truet (Near Threatened)

Utvalgt naturtype er en type natur som det skal tas særskilt hensyn til for å unngå forringelse, jf. naturmangfoldloven § 53. Tiltak som kan skade en utvalgt naturtype må konsekvensvurderes.

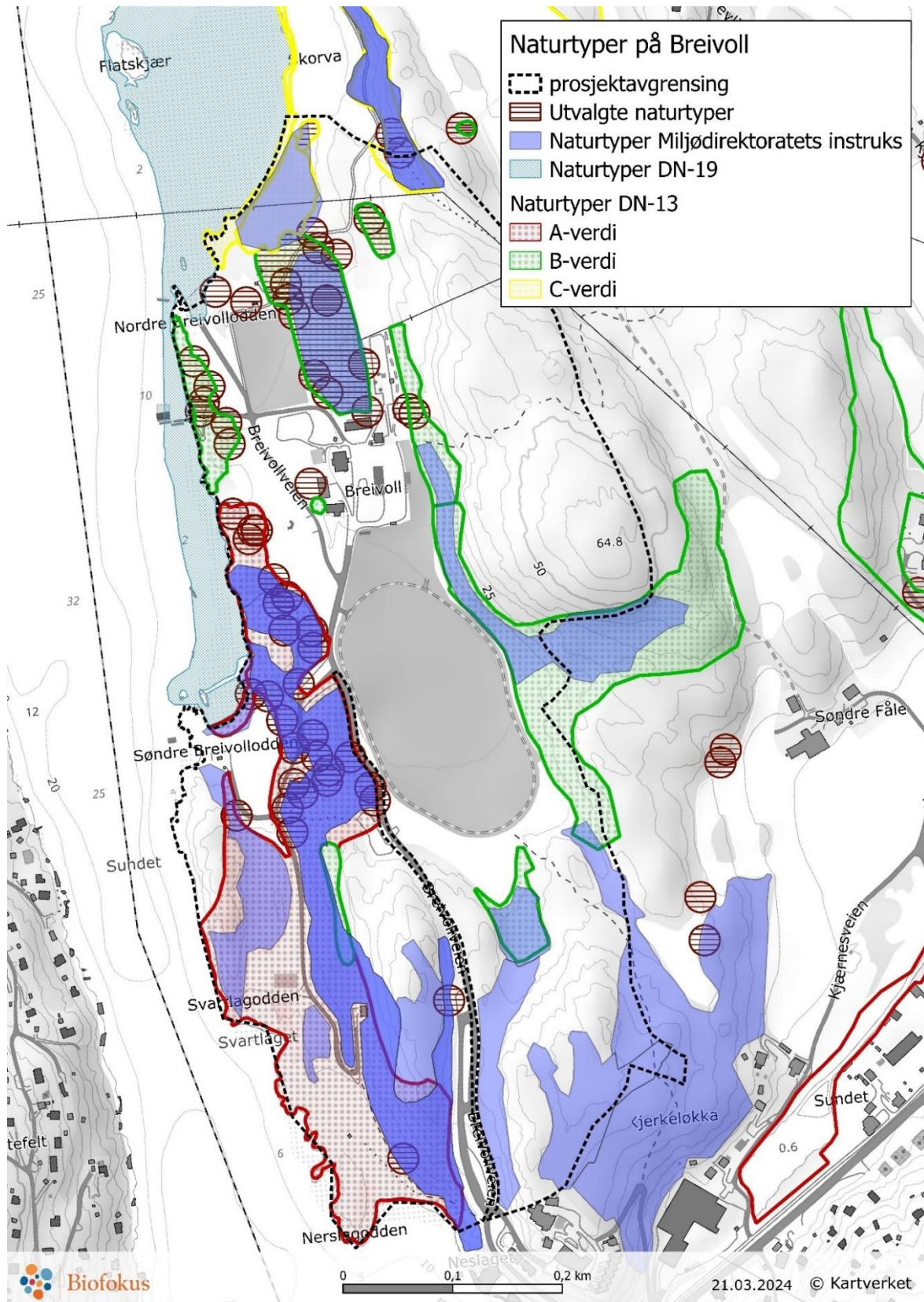

Karplanter	20
Lav	1
Moser	3
Sommerfugler	12
Sopper	24
Totalt	79

beitemarksopp og sommerfugler. På de grove eiketrærne som er beskyttet som utvalgt naturtype lever det sjeldne arter som skumkjuke (EN), bleikdoggnål (NT) og ruteskorpe (NT). På hagemarken nord for tunområdet, som også er en utvalgt naturtype, vokser det mengder av marianøkleblom (VU), som sammen med andre engarealer og grunnlendt mark på Breivoll inneholder et rikt mangfold av urter som er attraktive for et mylder av insekter. Ved bukta i det universelt tilrettelagte området lever den krevende arten myrflatbelg (EN) i takrørsumpa.

De ulike skogtypene på Breivoll huser også mye liv: i de rike edelløvskogene trives kalkkrevende jordboende sopp, i lågurtgranskogen i øst er det mye død ved som skaper grobunn for vedboende sopp, og i trange kløfter med sumpskog lever bl.a. den sjeldne dronningstarr (NT). Skjærgården utenfor Breivoll, med strandenger og mudderflater, sammen med kulturlandskapet og skogene bidrar til å gjøre området også et godt levested for fugler. Kun noen hundre meter nord for Breivoll ligger fredningsområdene Flatskjær og Tuskjær som er viktige hekkeområder for sjøfugl, spesielt for hettemåke (CR), makrellterne (EN) og fiskemåke (VU).

Innenfor Breivoll friluftsområde er det registrert 79 rødlistede arter i en rekke artsgrupper. Antakelig er mye av artsmangfoldet på Breivoll enda lite undersøkt, spesielt gjelder dette insekter. For mer informasjon om naturen på Breivoll henvises til Naturfaglig grunnlag til forvaltningsplan for Breivoll statlig sikret friluftslivsområde (Rui, 2024).

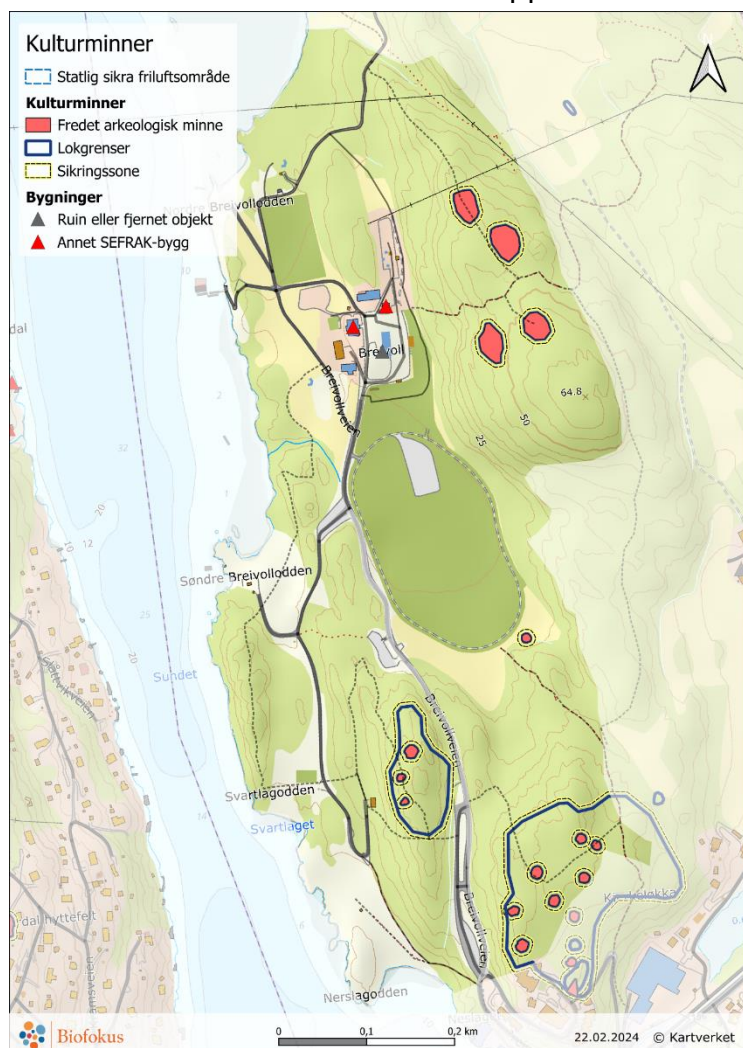

Figur 8 Registrerte naturtypelokaliteter på og rundt Breivoll statlig sikret friluftslivsområde. Utvalgte naturtyper innebærer hule eiker og slåttemarka i nord. Registreringene av de ulike metodene DN-13 og Miljødirektoratets instruks overlapper noe.

KULTURMINNER OG HISTORIKK

Det har lenge vært menneskelig aktivitet på Breivoll, og det er gjort arkeologiske funn helt tilbake til eldre steinalder (10.000- 1700 år f.Kr). Det er spesielt mange boplasser fra steinalderen, som hovedsakelig er sentrert i tre skogområder, øst for tunområdet, og på begge sider av den store parkeringa i sør. Kulturminnene er automatisk fredete. På furukollen øst for tunområdet ligger en gravrøys fra bronsealder (1700-500 år f.Kr) og jernalder (500 år f.Kr- 500 år e.Kr) i tillegg til noen boplasser fra steinalderen der det er funnet biter av flint. Rett sør for travbanen er det en kokegrop fra jernalderen. I lågurtskogen nordvest for den store parkeringa er det tre steinalderboplasser hvor det er funnet pilspisser av skifer.

I edelløvs skogen sør i området ovenfor Nesset terrasse er det registrert 12 kulturminner, og de fleste er boplasser fra steinalderen. Ifølge folketradisjonen skal det ha ligget en kirke helt i sør, men det er ikke funnet spor av dette, annet enn rydningsrøysen i nærheten knyttet til gamle dyrkingsflater. Øst for disse kulturminnene, på Sagbakken, skal det ifølge private kilder (H. Steinsholt, kulturminnesok.no) ha vært en hoppbakke for ski fra 1930-tallet i tilknytning til Petter Hansens skifabrikk. Ved hoppbakken står også den kjente Ruggesteinen på 25 tonn som er en populær attraksjon på turstien.

Kartet viser de automatisk fredete kulturminnene avmerket med rødt, med en gul sikringszone rundt. Inngrep innenfor sikringssonen er forbudt og alle tiltak som berører denne skal sendes til fylkeskommunen for vurdering. For mer detaljert informasjon vedrørende kulturminnene refereres til Mjærum (2008), Finstad (2010) samt databasen kulturminnesøk (Riksantikvaren, 2024).

Figur 9 Kartfestede kulturminner på Breivoll statlig sikret friluftslivsområde.

Figur 10 Skilt med informasjon om kulturminner på furukollen i sørvest på Breivoll.

KAPITELL 4: BESØKSSTRATEGI

Formålet med besøksstrategien er å legge til rette for ønsket aktivitet i området samtidig som natur- og kulturkvaliteter ivaretas. Besøksstrategien skal gi klare føringer for bruken av Breivoll gjennom soneinndeling og strategier for friluftslivsbruk, bevaring av naturverdier og kulturminner og informasjon. Gjennom en bevisst og aktiv besøksforvaltning skal bruken av området styres slik at opplevelsen for de besøkende blir best mulig, forståelsen for vernet økes og verneverdiene innenfor området ivaretas.

FEM FORVALTNINGSSONER

I et attraktivt og mye brukt friluftslivsområde som Breivoll, er det hensiktsmessig å dele området inn i ulike forvaltningssoner for å ivareta mangfoldet av friluftslivsinteresser, kulturminner og naturverdier i området. Soneinndelingen er ment som et forvaltningsverktøy for å kanalisere ferdsel, regulere ulike aktiviteter og arrangementer, og legge føringer for plassering av eventuelle nye tilretteleggingstiltak. Slik kan kommunen på en kunnskapsbasert og planmessig måte forvalte friluftslivsområdet. En slik soneinndeling vil gjøre det lettere å styre bruken mellom de ulike delområder, og gjøre den kommunale saksbehandlingen både mer forutsigbar og mer effektiv.

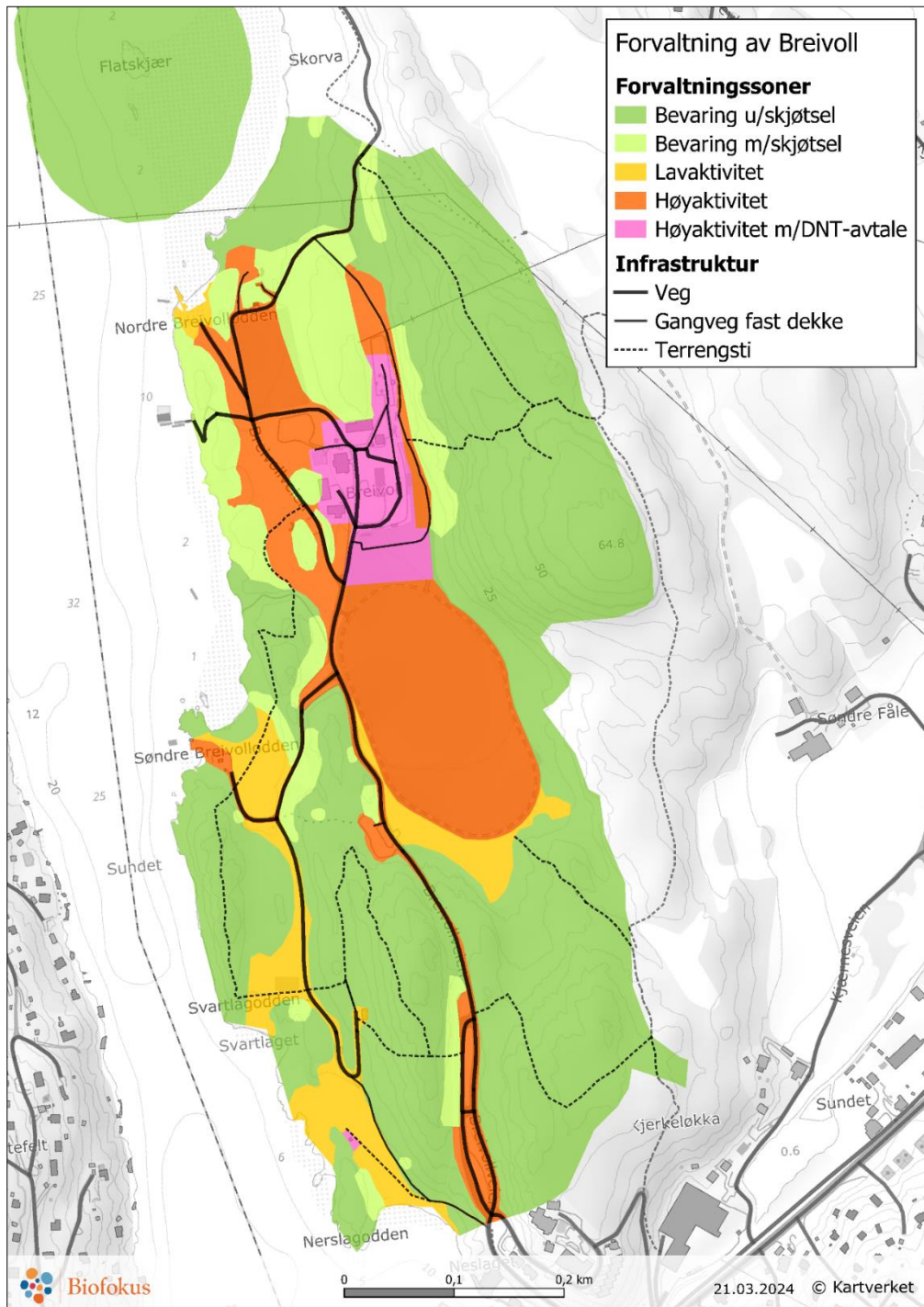
Breivoll friluftsområde er delt inn fem forvaltningssoner:

- *Bevaring uten skjøtsel*
- *Bevaring med skjøtsel*
- *Lavaktivitet*
- *Høyaktivitet*
- *Høyaktivitet med DNT-avtale*

Forvaltningsplan for Breivoll statlig sikret friluftsområde

Soneinndelingen er basert på en vurdering av sonenes egnethet for ulike typer friluftslivsaktiviteter, sambruk med andre grupper, naturens tåleevne (slitasje, forstyrrelse av dyreliv) og viktige verdier (kulturminner, rødlistede naturtyper og økologisk sammenheng). En slik differensiering av arealbruken er i tråd med moderne besøksforvaltning. Den geografiske inndelingen av forvaltningssonene kan ses i forvaltningskartet for Breivoll friluftsområde i Figur 11. Områder som ikke er sonemarkert (uten farge) er ikke sonevurdert.

Figur 11 Kartet viser de fem forvaltningssonene på Breivoll, samt infrastruktur som veier, grusstier og terrengstier.

Tabell 7 Oversikt og beskrivelse av de fem forvaltningssonene på Breivoll friluftslivsområde. Områdene sonene inngår i er kartfestet i Figur 11.

	Aktivitetssone	Beskrivelse og tillatelser
Bevaring	Bevaring uten skjøtsel	Bevaringssonen uten skjøtsel er områder med sjeldne og sårbare naturtyper, eller andre verdier som kulturminner eller annen viktig natur som det bør tas hensyn til. Sonen rundt Flatskjær er en 100-meter sone for å minimere aktivitet rundt hekkeområder for truede fugler etter anbefalte hensynssoner for sårbare arter av fugl (Multiconsult, 2018). Ellers består naturen i denne sonen hovedsakelig av ulike skogtyper som skal bevares gjennom fri utvikling. Det vil si at det ikke skal fjernes trær eller tynnes kratt e.l. Stående døde trær skal bli stående, og falne trær og greiner skal bli liggende der de faller ned. Trær som faller over stier kan gjennomskjæres. Tilretteleggingstiltak og aktivitet i stort omfang skal ikke skje i dette området. Eksisterende stier kan forbli og brukes som de er. Her vil det kun være anledning for enkelt og lite ressurskrevende friluftsliv. Det tillates ikke arrangementer i bevaringssonene. Ved melde- og søknadspliktige arrangementer på Breivoll skal det, av hensyn til naturverdiene, vurderes å skjerme aktuelle bevaringssoner mot forstyrrelser og slitasje. Det skal gjøres konkrete vurderinger for hvert arrangement ut fra årstid og aktivitetsomfang. Allemannsretten gjelder, og områdene kan benyttes av enkeltpersoner og små grupper til vanlige friluftslivsaktiviteter. For å begrense slitasje av vegetasjon skal det unngås store ansamlinger av mennesker.
	Bevaring med skjøtsel	Bevaringssonen med skjøtsel er områder med sjeldne og sårbare naturtyper, eller annen natur med biologisk verdi. Naturen i denne sonen krever ulike former for skjøtsel for å opprettholdes, slik som hagemark og hule eiker. Skjøtselen skal følge skjøtelsesplanene. Gamle og grove trær med krone og rotsone skal sikres og bevares i sonen. Det tillates ikke arrangementer i bevaringssonene. Ved melde- og søknadspliktige arrangementer på Breivoll skal det, av hensyn til naturverdiene vurderes å skjerme aktuelle bevaringssoner mot forstyrrelser og slitasje. Det skal gjøres konkrete vurderinger for hvert arrangement ut fra årstid og aktivitetsomfang.
Lavaktivitet	Lavaktivitet	Lavaktivitetssonen består av områder uten kulturminner eller store naturverdier, og inneholder hovedsakelig plenarealer, oppdyrka eng og strand. Områdene har derfor et visst toleransenivå for aktivitet. I lavaktivitetssonen kan det foregå mindre arrangementer og turer, og ferdsele bør kanaliseres til disse områdene for å begrense presset i bevaringssonene. Mindre tilretteleggingstiltak kan gjøres i lavaktivitetssonen, eksempelvis benker, bålplasser ol.
Høyaktivitet	Høyaktivitet	Høyaktivitetssonen er områder satt av til å kunne bli brukt hyppig og av mange. Områdene består hovedsakelig av plen, grus og bebygde arealer som ikke har en spesiell verdi for naturmangfold eller kulturminner. Høy aktivitet i disse områdene vil generelt sett ikke påvirke naturmangfoldet negativt. Her kan det tillates ulike friluftslivsarrangementer og større forhåndsavklarte arrangementer etter nærmere prosedyrer og krav. Det vil også være mulig å søke om omdisponering utover de forhåndsavklarte arrangementene. Det må likevel nevnes at områder utenfor sonen kan påvirkes indirekte, eksempelvis ved økt tråkkslitasje eller forsøpling.

Høyaktivitet med DNT-avtale	<p>Høyaktivitetssonen med DNT-avtale består av Breivoll gård og tunområdet rundt, og er i likhet med høyaktivitetssonen satt av til å kunne bli brukt hyppig og av mange. Områdene består hovedsakelig av plen, grus og bebygde arealer som ikke har en spesiell verdi for naturmangfold eller kulturminner. Høy aktivitet i disse områdene vil generelt sett ikke påvirke naturmangfoldet negativt. Det må likevel nevnes at områder utenfor sonen kan påvirkes indirekte, eksempelvis ved økt tråkkslitasje eller forsøpling. Store arrangementer kan gjennomføres i sonen. Det kan foregå mindre næringsaktiviteter i sonen dersom dette støtter oppunder formålet med statlig sikret friluftsområder. Lukkede arrangementer uten friluftslivsformål tillates kun i denne sonen og som en del av virksomheten til DNT Oslo og Omegn, se egen leieavtale. En forutsetning for slike arrangementer er at området ikke sperres av for allmennheten.</p>
------------------------------------	---

BEVARINGSSTRATEGIER FOR NATURVERDIER OG KULTURMINNER

Det er utviklet fem bevaringsstrategier for å sikre at det blir tatt hensyn til viktige natur-, kultur- og landskapsverdier på Breivoll som et statlig sikret friluftsområde. Ved å ta vare på natur- og kulturkvaliteter tar en samtidig vare på områdets attraktivitet som friluftslivsområde.

Fem bevaringsstrategier for Breivoll statlig sikret friluftslivsområde:

- Tilrettelegging skal skje på naturens premisser.
- Eksisterende naturverdier og kulturminner skal bevares.
- Det skal jobbes for å øke naturkvalitetene på Breivoll, også i de områdene med mindre naturverdier.
- Kunnskapsgrunnlaget for naturverdiene skal være godt og oppdatert, for å sikre gode forvaltningsavgjørelser.
- Det skal føres arealstatistikk over bevaringsarealet.

1. Tilrettelegging skal skje på naturens premisser

Naturen er avgjørende for gode friluftslivsopplevelser, og tilrettelegging må derfor skje gjennom å ta vare på de naturkvalitetene som er nødvendige for varierte opplevelser i naturen. Ulike terrengformer, åpne og lukkede landskap, kulturminner, bekkedrag og planteliv er blant faktorene som gir gode opplevelser, og tilretteleggingen må derfor ta hensyn til og tilpasses disse faktorene. Det er viktig med en balanse mellom tilrettelagte og ikke-tilrettelagte områder. Ikke alle deler av friluftsområdet skal tilrettelegges. Områder uten tilrettelegging innbyr til andre opplevelser enn de tilrettelagte områdene, og begge er viktige for et mangfoldig friluftsliv. For mer informasjon om

tilrettelegging basert på naturens premisser, vises det til Naturmangfoldloven og Miljødirektoratets veileder for Naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv: [M-1326](#)

2. Eksisterende naturverdier og kulturminner skal bevares

Viktige naturtyper, biologisk mangfold og kulturminner skal bevares på Breivoll. Tiltak som kan forringe naturkvalitetene i arealer av stor verdi skal unngås. Naturmangfoldloven og kulturminneloven legges til grunn når nye tiltak vurderes. Eventuelle tilretteleggingstiltak skal legges til lav- og høyaktivitetssonene.

For naturtyper som er avhengig av skjøtsel, skal det utarbeides skjøtselsplaner etter naturfaglige råd:

Naturtype	Status
Utvalgt naturtype hule eiker	Ferdigstilles vår 2024
Slåttemark og andre engaktige arealer	underplanlegging

Forvaltningen av slike naturtyper skal følge disse skjøtselsplanene. Skjøtselsplanen for slåttemark bør også inkludere andre urterike og engaktige arealer som krever skjøtsel. Utvalgte naturtyper skal tas særlig hensyn til etter naturmangfoldloven § 53. På Breivoll gjelder dette slåttemarka og de hule eikene. Det betyr at man ikke skal gjøre tiltak som kan forringe disse lokalitetene. Eventuelle tiltak må konsekvensvurderes.

For naturtyper som ikke er skjøtselsavhengige, fremmes naturverdiene best av fri utvikling uten skjøtsel. Skogens naturlige prosesser skal ivaretas slik at gamle trær og ulike kvaliteter av død ved nydannes. På sikt vil skogene, når de får utvikle seg fritt, kunne by på enda større naturopplevelser som eventyrskog. Gammelskog med lang kontinuitet er oftere mer lysåpne med glenner, og er lettere fremkommelige enn skoger preget av hogst eller rydding. Samtidig utvikler gammelskogene leveområder som er sjeldne i kulturskogen.

Figur 12 Hagemarken ovenfor tunområdet er en naturtype som krever skjøtsel for å bevares. Her vokser et rikt mangfold av urter, bl.a. fagerklokke.

Det må tas hensyn til de nærliggende fredningsområdene Flatskjær og Tuskjær som er viktige for fuglelivet. Det må ikke stimuleres til mer aktivitet i vannområdene nord for flytebrygga fordi dette vil påvirke dyrelivet i fredningsområdene negativt. I hekkeperioden 15. april til og med 15. juli er det ferdselsforbud i fredningsområdene. Motorisert og umotorisert båtbruk nær fredningsområdene (i bevaringssonen) skal begrenses til utenfor hekkeperioden.

3. Det skal jobbes for å øke naturkvalitetene på Breivoll, også i de områdene med mindre naturverdier

Det skal utarbeides en tiltaksplan for å fjerne fremmede arter på Breivoll. Det kartlegges og gjøres en prioritering av hvilke arter som skal fjernes og hvor dette skal gjøres. Det er ikke mulig å fjerne alle fremmede arter helt, men det kan være mulig å fjerne eller redusere enkelte bestander til et nivå med begrenset negativ effekt på stedegne arter.

Deler av plenarealene (engflekker) på Breivoll skal klippes sjeldnere for å lage flere engliknende, blomsterrike arealer. Slike blomsterenger er viktige matfat for insekter og bidrar til å lette levevilkårene for spesielt planter, beitemarksopp og insekter. Engflekken bør etableres på egnede steder for engvegetasjon, gjerne på steder som drenerer godt og som er ugjødslet. Engflekker kan f. eks samordnes med strategisk kanalisering av ferdsel, der man i områder nær sårbar natur eller kulturminner, kan klippe sjeldnere slik at området blir mindre tilgjengelig for besøkende, og områdene dermed blir utsatt for mindre tråkkslitasje. Spesielt gjelder dette for de mange grove eiketrærne på Breivoll, jf. skjøtelsesplan for gammel og hul eik på Breivoll (Hertzberg & Olberg, 2024). Ved å la gresset under trærne gro vil færre ferdes i rotsonen til trærne. Det er viktig

å følge med på utviklingen av de nye engflekkenes for å kontrollere at de inneholder stedeegne arter og ikke problemarter eller fremmede arter.

Det skal jobbes for å ta vare på trær som kan bli biologisk viktige også for framtida, såkalte rekrutteringstrær. Se skjøtselsplan for gammel og hul eik på Breivoll (Hertzberg & Olberg, 2024), for forslag til rekrutteringstrær for eik.

Dersom det noen av naturområdene er sterkt forringet skal det iverksettes tiltak for å hindre videre forringelse og restaureringstiltak skal vurderes.

4. Kunnskapsgrunnlaget for naturverdiene skal være godt og oppdatert for å sikre gode forvaltningsavgjørelser

For å ta gode avgjørelser for naturen er det nødvendig å ha tilstrekkelig og oppdatert oversikt over naturen, jf. § 8 om kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven. De som er ansvarlig for forvaltningen, skal skaffe seg oversikt over verdiene i områdene (Miljødirektoratet, 2021). Mye av naturverdiene på Breivoll er per i dag godt kartlagt, spesielt gjelder dette naturtypekartleggingen, der de viktigste naturområdene er dokumentert og kartfestet. Likevel er det artsgrupper som ikke er like godt dekket. Dette gjelder særlig insekter der kunnskapshullet er stort, samtidig som potensialet for sjeldne og trua arter er stort (Rui, 2024).

5. Det skal føres arealstatistikk over bevaringsarealet

Målet er arealnøytralitet for bevaringsarealene, dvs. at det ikke skal omgjøres bevaringsareal til andre formål. Per i dag er andelen bevaringsareal på omtrent 260 dekar (Tabell 8). I 2030 skal det beregnes bevaringsareal på nytt slik at en differanse kan beregnes. Dersom differansen er nær 0 er målet oppnådd.

Tabell 8 Arealstatistikk over bevaringsarealene per mars 2024.

	Areal (daa) per mars 2024	Areal (daa) per 2030	Differanse areal 2024-2030
Bevaring m/skjøtsel	219,6		
Bevaring u/skjøtsel	40,8		
Bevaring totalt	260,4		

STRATEGIER FOR BRUK AV BREIVOLL

Bruk av anlegg og bygninger

Bruken av alle anlegg og bygninger utenfor tunområdet skal være i tråd med formålet for området. Gapahuker og bålplasser skal som hovedregel alltid være åpne og tilgjengelige for alle. Det kan gjøres unntak for anlegg og bygninger som av sikkerhetshensyn må låses av.

Forvaltningsplan for Breivoll statlig sikret friluftsområde

Bygningene på tunområdet inngår i forvaltingssonen «*høyaktivitet med DNT-avtale*». Bygningene forvaltes og driftes av DNT Oslo og Omegn i tråd med foreningens hovedmålsetning for stedet. Bygningene på tunområdet kan låses av. Overnatting, aktiviteter og arrangementer i bygningene på tunområdet kan forhåndsbestilles. Det kan tas betalt for opphold og aktiviteter i bygningene på tunområdet. DNT Oslo og Omegn priser selv de ulike tilbudene i tråd med DNTs overordnede prisstrategi. Universelt utformede toalettet i låven skal alltid være åpent og tilgjengelig (kl. 7-23).

Figur 13 Den nybygde låven på Breivoll har mulighet for overnatting.

Forhåndsbestilling av anlegg/bygninger utenfor tunområdet

I statlig sikrede friluftslivsområder er det overordnede prinsippet at områdene, anlegg og bygninger skal være åpne, gratis å bruke og tilgjengelig for alle. Allemannsretten gjelder. På Breivoll gjøres det unntak for bygninger og installasjoner på tunområdet. Se kapittelet om bruk av bygninger og anlegg.

Utenfor tunområdet gjøres det unntak for skoleklasser og andre ikke-kommersielle grupper med særskilte behov. Disse gruppene kan forhåndsbestille gapahuker/leirplasser og badebingen for å sikre nødvendig forutsigbarhet for gjennomføring av turen/aktiviteten. Dette vil øke områdets attraktivitet som friluftslivsområde for flere ulike grupper, og på den måten være med på å støtte oppunder formålet med de statlig sikret friluftslivsområdene.

DNT Oslo og Omegn administrerer forhåndsbestillingen. Det kan tas administrasjonsgebyr tilsvarende utgiftene for tjenesten.

Det vurderes å gjennomføre et pilotprosjekt med forhåndsbestilling for andre grupper i løpet av planperioden. Hensikten med et slik prosjekt er å få kunnskap om en ordning med forhåndsbestilling kan bidra til å fordele ferdselstrykket, øke områdets attraktivitet som friluftslivsområde for flere eller nye brukergrupper eller redusere brukerkonflikter der flere grupper ønsker å bruke samme gapahuk eller leirplass samtidig. For å ha et referansegrunnlag, vil det være viktig å

kartlegge bruken av gapahukene eller leirplassene i tidsperioder uten mulighet for forhåndsbestilling.

Kriteriene for aktiviteter og arrangementer med meldeplikt og/eller søknadsplikt er omtalt i kapittel 6.

Avgifter, inntekter og næringsvirksomhet

Det er ikke ønskelig med brukerbetaling eller avgift for allmennhetens bruk av et statlig sikret friluftslivsområde. På Breivoll kan alle ferdes fritt i hele området. Overnatting i friluftslivsområde i telt, hengekøye o.l. er tillatt og gratis i tråd med friluftsløven.

Det kan tas brukerbetaling for spesielle tilbud som leie av kajakk og annet friluftslivsutstyr. Det kan tas betalt for ved, matservering, overnatting i bygninger og aktivitetstilbud. På Breivoll er det kun DNT Oslo og Omegn som leietager av området som har ansvar for slike tilbud. DNT Oslo og Omegn har lang erfaring med ulike typer friluftslivsaktiviteter og -arrangementer og kan bistå arrangører i planleggingsfasen. Priser for ulike tjenester fås ved henvendelse til DNT Oslo og Omegn/Breivoll gård.

Kommunen og DNT Oslo og Omegn kan ikke ta avgifter for å dekke utgifter til vanlig tilrettelegging som drift av friluftslivsområde. Det kan tas betalt for tjenester og bistand knyttet til spesielle arrangementer.

Arrangører av arrangementer (f.eks. festivaler) kan unntaksvis, og etter søknad til kommunen, få tillatelse til å ta inngangspenger til avsperrede områder. Kommunen kan i slike tilfeller kreve kompensasjon for bruk av området. Næringsvirksomhet tillates kun i *høyaktivitetssoner med egne avtaler*. Dette gjelder tunområdet hvor DNT Oslo og Omegn er leietager, og for Nordby skolekorps sin iskiosk på søndre del av området. Iskiosken er lovlig etablert, og har en over 30 år lang historie.

Kommunen kan etter søknad, gi tillatelse til å kreve inn parkeringsavgift etter § 14 i friluftsløven.

Atkomst, parkering og trafikkavvikling

Det viktig at både parkeringsløsningen og trafikkavviklingen er praktisk og trygg. På godværsdager i sommersesongen og ved store arrangementer er parkeringssituasjonen krevende. En positiv start på turen ved ankomst vil være viktig for en god besøksopplevelse, vil bidra til en positiv holdning til forvaltningen av selve friluftslivsområdet.

Figur 14 Parkeringsplassen i sør er den største på det statlig sikret friluftsområdet. Foto: Hilde S. Rui

Den ansvarlige for alle typer aktiviteter/arrangementer for større grupper (over 200 personer) må ha en plan for sikker trafikkavvikling. Alle arrangører skal oppfordre alle deltagere til å komme seg til Breivoll ved bruk av kollektivtransport, sykkel eller til fots. Ved alle typer aktiviteter og arrangementer hvor det er forventet å komme mer enn 50 biler i forbindelse med aktiviteten/arrangementet, må arrangøren vurdere parkeringskapasiteten. Popup-parkeringsplassene (sør for tunområdet) kan forhåndsbestilles dersom det forventes et samlet parkeringsbehov utover kapasiteten på de ordinære utfartsparkeringene, dvs. normal utfartsparkering + parkering i forbindelse med aktiviteten/arrangementet. Arrangør er ansvarlig for å sikre at Breivollveien til enhver tid er tilgjengelig for utrykningskjøretøyer.

Kommunen skal lages en plan for skilting og veianvisning som bidrar til en best mulig trafikkflyt for alle: gående, syklende og bilister. Kommunen kan kreve et administrasjonsgebyr for bestilling og klargjøring av popup-parkeringsplassen (brøyting/plenklipping).

INFORMASJONSSTRATEGI

For å sikre god besøksforvaltning og grunnlaget for gode naturopplevelser i framtida, er det avgjørende å ha en informasjonsstrategi som er tilpasset de ulike forvaltningsaktørene og brukergruppene på Breivoll.

Informasjonsstrategien skal sikre formidling av kunnskap som stimulerer til økt nysgjerrighet og interesse for naturmangfoldet, kulturminner, friluftslivsbruk og historien til området. Dette er viktig for at brukerne skal få innsikt og kunnskap om kvalitetene på Breivoll, noe som igjen vil skape forståelse for formålet med soneinndelingen av Breivoll for å gjøre det mulig å balansere både bruk og vern innenfor området.

For å lykkes med dette er det behov for nyttig, skreddersydd og tematisk informasjon til ulike målgrupper. Informasjonen må gjøres lett tilgjengelig både digitalt, ved innfallsporter og inne på området.

Den informasjonsansvarlige for de ulike temaene må sørge for kontinuerlig oppdatering av informasjonen og nødvendig vedlikehold av fysiske informasjonstavler o.l. Kilden til oppdatert og kvalitetssikret informasjon bør samles ett sted, og det bør brukes linker og QR-koder for videreformidling av denne informasjonen.

Informasjonen på DNT Oslo og Omegn/Breivoll gårds nettsider skal oppdateres i tråd med informasjonen på kommunens nettsider. DNT Oslo og Omegn er ansvarlig for dette.

Tabell 9 Oversikt over hvilken informasjon om Breivoll ulike grupper har behov for.

Målgruppe	Trenger informasjon om:	Informasjonskanaler
Forvaltningsapparatet:	<ul style="list-style-type: none"> - Forvaltningsplanen for området - Miljødirektoratets veiledere M-1985 - Friluftsløven - Skjøtselsplaner for området - Annen oppdatert kunnskap om forvaltning av statlig sikret friluftslivsområder 	Årlig forvaltningsmøte Naturbase Miljødirektoratets nettsider
Driftsansatte: I kommunen, DNT Oslo og Omegn og på Breivoll gård, inkludert dugnadsfolk.	<ul style="list-style-type: none"> - Grunnleggende informasjon om forvaltningsprinsippene for området - Skjøtselsplaner for området 	Informasjonsmøter og interne dokumenter
Politikere og andre beslutningstakere:	<ul style="list-style-type: none"> - Grunnleggende informasjon om forvaltningsplanen for området - Grunnleggende kunnskap om området 	Nettside om Breivoll
Brukerne av området	<ul style="list-style-type: none"> - Formålet med Breivoll som statlig sikret friluftslivsområde - Naturverdier og kulturminner - Praktisk informasjon om friluftslivsutøvelse i tråd med forvaltningsplanen og friluftsløven - Praktisk informasjon om tilrettelegging for friluftslivsaktiviteter, installasjoner, arrangementer, DNTs tilbud på Breivoll gård (overnatting, servering, åpningstider mm.) - Atkomst: med kollektivt, bil, sykkel, til fots ol. - Spesifikk informasjon til brukere av spesielle tilbud som leie av kajaker, sandvolleyballbanen, badebingen ol. - Spesifikk informasjon til skoleklasser, idrettslag og andre tilsvarende grupper. 	Nettside om Breivoll Fysiske informasjonsskilt Fysisk informasjonspunkt

KAPITTEL 5:

KRITERIER FOR FRILUFTSLIVSBRUK OG - ARRANGEMENTER

For å følge opp formålet med Breivoll som statlig sikret friluftslivsområde er det viktig med klare kriterier for friluftslivsbruk, aktiviteter og arrangementer i

Forvaltningsplan for Breivoll statlig sikret friluftsområde

området. Kriteriene og prosedyreoversikten skal sikre forutsigbarhet for brukere av området, DNT Oslo og Omegn, kommunen og fylkeskommunen.

Disse fire kriteriumene må følges ved bruk av området.

KRITERIUM 1: FRILUFTLIVSBRUK, AKTIVITETER OG ARRANGEMENTER SKAL VÆRE I TRÅD MED FORMÅLET FOR OMRÅDET

Alle arrangementer og aktiviteter på Breivoll skal være i tråd med formålet for området som et åpent, allment tilgjengelig friluftslivsområde for vanlig friluftslivsbruk, friluftslivsaktiviteter og friluftslivsarrangementer. Definisjonen for dette er aktiviteter/arrangementer knyttet til **opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse.**

KRITERIUM 2: FØLG FRILUFTSLOVEN, TA HENSYN NATUR- OG KULTURVERDIER, OG ANDRE BRUKERE AV OMRÅDET

Alle som er på tur eller bruker friluftslivsområdet på Breivoll må:

- følge friluftsløven
- ta hensyn til natur og kulturminner. Utvise sporløs ferdsel
- ikke forstyrre dyrelivet og andre besøkende
- sette i stand området etter endt aktivitet
- sørge for søppelhåndtering, opprydding og istandsetting av området
- sikre positiv sambruk med andre brukergrupper
- sørge for sikker trafikk- og parkeringsavvikling. Ved store arrangementer må arrangøren ha personell som håndterer biltrafikk og parkering, samt vurdere behovet for å leie popup-parkering
- følge kommunens gjeldende kriterier og rammer for aktiviteter og arrangementer på Breivoll. Disse skal ligge tilgjengelig på Ås kommunes og DNT Oslo og Omegn/Breivoll gårds nettsider

KRITERIUM 3: VANLIG FRILUFTLIVSBRUK TRENGER IKKE TILLATELSE FRA KOMMUNEN ELLER ANDRE

Grupper på færre enn 200 personer som skal drive vanlig friluftsliv og der det ikke er behov for noen form for avsperring av områder, må ikke melde fra eller søke om dette til kommunen eller andre.

Tilsvarende gjelder for turer og opplegg for skoleklasser, turgrupper og lignende grupper.

Vanlig friluftslivsbruk kanaliseres til aktivitetssonene og stinettet. Åpne og tilgjengelige installasjoner som gapahuker, grillplasser ol. skal som hovedregel være tilgjengelig for allmennhetens vanlige friluftslivsbruk.

Det er lov å campe, bruke hengekøye og overnatte ute i hele friluftslivsområdet i inntil 2 døgn.

Forvaltningsplan for Breivoll statlig sikret friluftsområde

KRITERIUM 4: FRILUFTSLIVSAKTIVITETER OG -ARRANGEMENTER SOM IKKE DEFINERES SOM VANLIG FRILUFTSLIVSBRUK, ER MELDEPLIKTIGE ELLER SØKNADSPLIKTIGE

Fylkeskommunen har ved godkjenning av denne forvaltningsplanen gitt midlertidig omdisponering til et begrenset antall arrangementer og aktiviteter som vist i tabell 8. Er aktiviteten eller arrangementet innenfor rammen av forhåndsgodkjent omfang for midlertidig omdisponering, kan kommunen godkjenne søknaden uten videre søknad til fylkeskommunen. Dersom kommunen ikke tillater aktiviteten eller arrangementet, er det ikke klageadgang på avslaget. Dette fordi vedtaket gjøres av kommunen i rollen som grunneier, og omfattes derfor ikke av forvaltningslovens klageadgang.

På Breivoll tillates i utgangspunktet ikke aktiviteter/arrangementer som:

- ikke defineres som friluftslivsaktiviteter
- vanskeliggjør allmenhetens bruk av området
- virker privatiserende eller ekskluderende
- medfører avsperring av områder
- er til sjenanse for annen parallell bruk
- medfører inngangspenger
- har et kommersielt formål/har kommersiell arrangør

Skal området benyttes til slike aktiviteter eller arrangementer må området midlertidig omdisponeres fra formålet. Dette gjøres ved søknad til kommunen. Kommunen må søke videre til fylkeskommunen som har endelig beslutningsmyndighet for midlertidig omdisponering.

Ved varig omdisponering gjelder andre regler, se veileder M-1985.

Tabell 8 viser hvilke typer friluftslivsaktiviteter og friluftslivsarrangementer som er forhåndsgodkjent (midlertidig omdisponering som er klarert av fylkeskommunen), og hvilke aktiviteter det må søkes midlertidig omdisponering for.

Tabell 10 Oversikt over hvilke krav de stilles til ulike typer aktiviteter eller arrangementer.

Beskrivelse type aktivitet/arrangement	Eksempel	Krav	Forhåndsgodkjent omfang
Friluftslivsaktiviteter eller -arrangementer i tråd med formålet som innebærer: <ul style="list-style-type: none"> • Grupper <u>over</u> 200 pers • Gratis og åpent for allmennheten • Ingen avsperring av områder 	Aktivitetsdager Natt-i-naturen St. Hans feiring Skidag for hele store grupper/hele skoler	Meldepliktig til kommunen. Følg kriterium 1 og 2.	Ingen begrensning. Evt betaling for parkering må godkjennes av kommunen.
Friluftslivsaktiviteter eller -arrangementer i tråd med	Speiderleir Yogadag med deltakeravgift	Søknadspliktig til kommunen.	Inntil:

formålet, men med 1 eller flere av følgende begrensinger: <ul style="list-style-type: none"> Allmennheten er ikke invitert til å delta Det kreves en deltakeravgift Deler av området sperres av 	Friluftskonsserter		<ul style="list-style-type: none"> 20 pr år med deltagerantall 0-200 10 pr år med deltagerantall 200 – 1500 2 pr år med deltagerantall over 1500
Andre aktiviteter og arrangementer som ikke er i tråd med formålet for området	Idretts-arrangementer Dyreutstillinger Ikke kommersielle bilutstillinger	Søknadspliktig til kommunen.	Intil: <ul style="list-style-type: none"> 5 pr år med deltagerantall 0-200 3 pr år med deltagerantall over 200
Kommersiell aktivitet og virksomhet	Kommersielle bilutstilling, loppemarked	Søknadspliktig til kommunen. Tillates normalt ikke.	<ul style="list-style-type: none"> 0 pr år
Lukkede arrangementer uten friluftslivsformål	Bryllup Konfirmasjon Firmaevent	Kontakt DNT Oslo og Omegn/ Breivoll gård. Ikke søknad til kommunen.	Tillates kun i tunområdet. Ingen begrensning, men en forutsetning for slike arrangementer er at området ikke sperres av for allmennheten

Prosedyre ved meldeplikt:

- Meld fra til kommunen i standardisert meldepliktskjema (forenklet søknadsskjema).
- Frist 2 mnd. i forkant av aktivitet/arrangement. Ved deltagerantall over 500 er fristen 6 mnd. i forkant. Tidsfristene kan fravikes dersom dette ikke medfører større problemer.
- Kommunen besvarer henvendelsen positivt hvis det ikke er meldt inn annen aktivitet eller andre arrangementer på samme dag, eller er andre forhold som vil skape utfordringer med tanke på plassering, trafikk- og parkeringsutfordringer.

Prosedyre ved søknadsplikt:

- Søk til kommunen i standardisert søknadsskjema
- I søknaden må arrangøren redegjøre:
 - Formål med arrangementet og varighet
 - Beskrivelse av arrangementet
 - Behov for forhåndsbestilling av bygninger/installasjoner som gapahuker og bålplasser
 - Behov for avsperring av områder
 - Ønsket plassering/avgrensning av arrangementet
 - Billettsalg/deltakeravgift/annet salg
 - Plan for varsling og samarbeid med DNT Oslo og Omegn/Breivoll gård
 - Plan for ivaretagelse av natur, kulturminner og miljø

- Plan for sikker trafikk- og parkeringsavvikling. Ved store arrangementer må arrangøren ha personell som håndterer biltrafikk og parkering, samt vurdere behovet for å leie popup-parkering
- Plan for opprydding, søppelhåndtering og istandsetting av området etter endt arrangement
- Kommunen besvarer søknaden. Ved positivt svar inngås det en skriftlig avtale mellom arrangør og kommunen.

KAPITELL 6:

OPPFØLGING OG REVIDERING AV FORVALTNINGSPLANEN

Ås kommune er ansvarlig for oppfølging og revidering av forvaltningsplanen. Forvaltningsplanen skal gjennomgås med ansvarlig driftsleder og utførende mannskap. Det skal lages praktiske og operative driftsplaner som bygger på forvaltningsplanen og skjøtselsplanene.

Drifts- og forvaltningsoppgaver kan delegeres til leietaker av området, dvs. DNT Oslo og Omegn. Leieavtalen definerer disse oppgavene.

Det velges ut relevante indikatorer, kriterier og måltall som grunnlag for en målstyrt forvaltning av Breivoll. Et samarbeid med NMBU om dette er etablert.

Kommunen har det overordnede ansvaret for forvaltningsplanen, og skal gjøre alle samarbeidspartnere i området kjent med den og påse at den følges. Det skal derfor utarbeides hensiktsmessig og brukervennlig informasjon om Breivoll og hovedinnholdet i forvaltningsplanen. Denne informasjonen skal gjøres tilgjengelig på kommunens nettsider, DNT Oslo og Omegn/Breivoll gårds nettsider og andre relevante steder.

Kommunen skal årlig vurdere behov for revidering av forvaltningsplanen. Det bør gjøres i god tid før fristene for å søke om midler til å gjennomføre prioriterte tiltak i planen.

Tiltaksdelen i forvaltningsplanen er grunnlaget for kommunens egen økonomiske bevilgninger for oppfølging og drift av Breivoll som statlig sikret friluftsområde. Dette spilles inn i forbindelse med kommunens årlige prosess med handlingsplan og økonomiplan.

Forvaltningsplaner for statlig sikret friluftsområder skal revideres minimum hvert 10 år og tiltaksdelen minimum hvert 3. år. Forvaltningsplanen for Breivoll er en ny mal for forvaltningsplaner for statlig sikret friluftslivsområder. Planen bør derfor gjennomgås, evalueres og justeres etter to år. I dette arbeidet involveres DNT Oslo og Omegn og andre samarbeidspartnere.

Ved neste revidering av plan skal det vurderes om strategiene i kapittel 4. Besøksstrategi er blitt fulgt. Der det finnes kontrollerbare mål skal disse kontrolleres og sjekkes om måloppnåelse er nådd.

KAPITELL 7: NYE TILTAK

Alle tiltak i statlig sikret friluftslivsområder som Breivoll skal bidra til å øke området attraktivitet som friluftslivsområde. Tilretteleggingstiltak skal som hovedregel være åpne og tilgjengelig, og støtte opp om sikringsformålet.

For alle nye tiltak skal det gjøres en vurdering av behov og hensikt basert på eksisterende tiltak, dagens ulike brukergrupper og ønsket framtidig bruk. Konsekvensen tiltakene kan ha for natur- og kulturkvalitetene skal utredes. Før oppstart av nye tiltak skal det gjennomføres et oppstartsmøte for hvert tiltak hvor fylkeskommunen, DNT Oslo og Omegn og Ås kommune er representert. Før gjennomføring av tiltak skal det lages en prosjektplan for tiltaket med plan for gjennomføring og finansiering.

Før gjennomføring av tiltak må tiltakshaver innhente alle andre nødvendige tillatelser etter relevant lovverk før tiltaket gjennomføres. Alle tiltak som er søknadspliktige skal behandles av Ås kommune etter plan- og bygningsloven. Tiltak beskrevet i forvaltningsplanen som ikke er søknadspliktige skal meldes til kommunen. Kommunen skal gi samtykke til detaljplassering og utforming før oppstart.

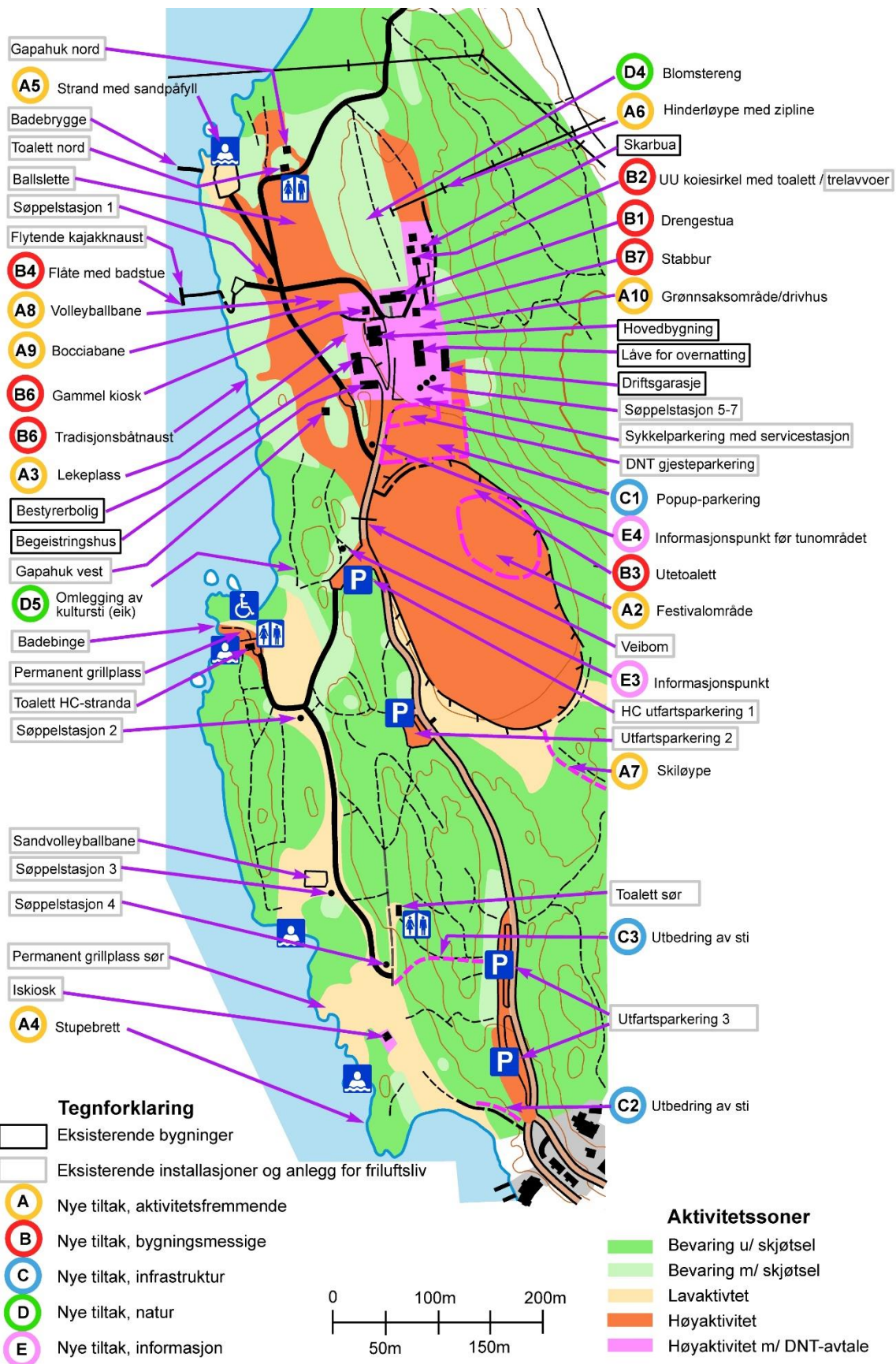
En godkjent forvaltningsplan er å regne som en godkjenning fra staten som rettighetshaver for at planlagte tiltak kan gjennomføres og at det kan søkes støtte fra offentlige tilskuddsordninger, som *Tilskudd til tiltak i statlige sikret friluftslivsområder* og *Spillemiddelordningen*.

Alle nye tilretteleggingstiltak skal utformes slik at de i størst mulig grad kan brukes av alle. Alle områder kan likevel ikke tilrettelegges for personer med nedsatt funksjonsevne. Alle nybygg skal følge kravene til universell utforming. Turveier i det statlige sikret området skal, så langt det er mulig, oppgraderes til standard for universell utforming.

Tiltakene er delt i fem kategorier:

- A. Aktivitetsfremmende tiltak
- B. Bygningsmessige tiltak
- C. Infrastrukturtiltak
- D. Naturtiltak
- E. Informasjonstiltak

Oversikten i Tabell 11 viser foreslåtte tiltak for Breivoll statlig sikret friluftsområdet. Tiltakene er listet opp etter de fem kategoriene og prioritet, og er kartfestet i Figur 15, sammen med eksisterende tiltak og bygninger. Alle tiltakene er nærmere beskrevet og vurdert i vedlegg 1: Tiltaksliste med vurderinger.

Figur 15 Kartet viser plassering for foreslåtte tiltak samt eksisterende bygninger og installasjoner. Tiltakene er nærmere beskrevet og vurdert i vedlegg 1.

Tabell 11 Oversikt over foreslåtte tiltak for Breivoll statlig sikret friluftsområde. Tiltakene er kartfestet i Figur 15 etter nummerering. Tiltakene er i prioritert rekkefølge innenfor hver tiltakskategori. Fullstendig tiltaksoversikt med nærmere beskrivelse og vurderinger er i vedlegg 1.

Type tiltak	Nr.	Navn på tiltak	Ansvarlig
A Aktivitetsfremmende	A1	Turmøteplasser/benker	Ås kommune
	A2	Festivalområde	Ås kommune
	A3	Lekeplass	DNT OO
	A4	Stupebrett	Ås kommune
	A5	Strand med mulighet for fortsatt strandpåfyll	Ås kommune
	A6	Hinderløype m Zipline	DNT OO
	A7	Skiløype	Ås kommune
	A8	Volleyballbane	DNT OO
	A9	Bocciabane	Ås kommune
	A10	Grønnsaksområde/ drivhus	DNT OO
B Bygningsmessige	B1	Drengestua – oppgradering	DNT OO
	B2	Koiesirkel, teltområde og permanent bål/grillplass	DNT OO
	B3	Utetoalett	Uavklart
	B4	Flåte med badstue	DNT OO
	B5	Båtnaust	Ås kystlag
	B6	Gammel kiosk	DNT OO
	B7	Stabbur	DNT OO
C Infrastruktur	C1	Popup parkeringsplass	Ås kommune
	C2	Utbedring av sti - bakke ned til friluftslivsområde i sør	Ås kommune
	C3	Utbedring av sti - adkomst til friluftsluftsområde fra P-plass	Ås kommune
	C4	Utbedring og optimalisering av eksisterende parkeringsplasser	Ås kommune
	C5	Trafikksituasjonen på Nesset	
D Natur	D1	Skjøtselsplan for slåttemark og andre urterike arealer	Ås kommune
	D2	Skjøtselsplan for hule eiker	Ås kommune
	D3	Plan for bekjempelse av fremmede arter	Ås kommune
	D4	Blomstereng	Ås kommune
	D5	Omlagging av stier for å hindre slitasje på hule eiker og andre store gamle trær	Ås kommune
E Informasjon	E1	Utarbeidelse av hensiktsmessig informasjon	Ås kommune DNT OO
	E2	Skilting og merking	Ås kommune DNT OO
	E3	Informasjonspunkt	Ås kommune DNT OO
	E4	Informasjonspunkt før tunområdet	DNT OO

KAPITELL 8 DRIFTSPLAN

Løpende drifts- og forvaltningsoppgaver	Hyppighet	Omfang	Totalt timeforbruk pr år
Plenklipping	En gang pr uke i vekstsesongen. Variasjon ut fra vekstforhold.	14 t pr uke 18 uker pr år	252
Søppelplukking og plukking av glasskår i vollyballbane	Daglig i sesong	10 t pr uke (snitt) 18 uker pr år + 70 t	250
Naturskjøtsel (bekjempelse av fremmede arter, kantklipp, slått, osv)	Ved behov		300
Vedlikehold av kyststien og grusveier	Ved behov		150
Vedlikehold av Breivollveien og parkeringsplassene inkl.	Ved behov		200
Ettersyn og renhold badebingen	Annenhver uke i sesong	15 t pr gang	135
Mindre vedlikeholdsoppgaver/prosjektoppgaver (uteplasser, parkeringsplasser osv)	Ved behov		250
Ettersyn toaletter og tekniske anlegg	3-5 ganger pr uke	10 t pr uke 18 uke + 50 t	230
Rengjøring toaletter	3- 5 ganger pr uke	20 t pr uke 18 uke	360
Eiendoms relaterte oppgaver, forvaltning og prosjektledelse			500
SUM			2627

KAPITELL 9:

NYTTIG INFORMASJON

Hvem kan kontaktes for hva?

Ås kommune som grunneier og ansvarlig for drift og forvaltning av området:

- Virksomhetsleder eiendom, post@as.kommune.no
- Enhetsleder kommunalteknikk, post@as.kommune.no

DNT Oslo og Omegn som leietaker:

- Eiendomssjef
- Dagligleder

Breivoll Gård AS, driver av Breivoll Gård

- Dagligleder

Akershus Fylkeskommune, overordnet forvaltningsansvar

Linker til nyttige lover, rapporter, veiledere mm.

Meldepliktskjema for arrangementer

[\(link\)](#)

Søknadsskjema for arrangementer

[\(link\)](#)

REFERANSER

- Finstad, I. M. (2010). Endelig rapport fra utvidet registrering av automatisk fredete kulturminner i forbindelse med reguleringsplan for Breivoll gbnr. 113/2 m. Fl., Ås kommune, Akershus fylke.
- Hertzberg, M. K., & Olberg, S. (2024). Skjøtselsplan for gammel og hul eik på Breivoll, Ås kommune (BioFokus rapport 2024-012). Stiftelsen Biofokus.
- Miljødirektoratet. (2019). Naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv M-1326 (s. 64). Miljødirektoratet.
- Mjærum, A. (2008). Rapport fra registrering av automatisk fredete kulturminner i forbindelse med reguleringsplan for Breivoll gbnr. 113/2 m. Fl., Ås kommune, Akershus fylke.
- Multiconsult. (2018). Anbefalte hensynssoner for sårbare arter av fugl. <https://www.multiconsult.no/assets/Notat-06-04-2018.pdf>
- Riksantikvaren. (2024). Kulturminnesøk. <https://www.kulturminnesok.no/>
- Rui, H. S. (2024). Naturfaglig grunnlag til forvaltningsplan for Breivoll statlig sikret friluftslivsområde, Ås kommune (Biofokus rapport). Stiftelsen Biofokus.

